

Zarządzenie
Wójta Gminy Chełm
z dnia 29 maja 2024 r.

w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Chełm za rok 2023

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Przedstawić raport o stanie Gminy Chełm za rok 2023 stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Raport o stanie Gminy Chełm podlega przedłożeniu Radzie Gminy Chełm oraz publikacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Chełm w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt
Wiesław Kociuba

Załącznik do zarządzenia Wójta Gminy Chełm z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie przedstawienia Raportu o stanie Gminy Chełm za rok 2023

RAPORT O STANIE Gminy Chełm za rok 2023

Urząd Gminy Chełm

22-100 Pokrówka, ul. Gminna 18

email: sekretariat@gminachelm.pl

*Przewodniczący Rady Gminy,
Rada Gminy Chełm*

Na podstawie art.28 aa ust.1 i 2 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przedstawiam Raport o stanie gminy za rok 2023.

Zawarte w nim podsumowanie realizacji głównych polityk, programów, strategii i uchwał rady gminy daje skondensowany obraz tempa kierunków rozwoju naszej gminy.

Omówione w nim zostały podatki, opłaty lokalne, które rok do roku skorygowane zostały o współczynnik inflacji lub pozostały na nie zmienionym poziomie. Szeroko omówione zostały również inwestycje gminne i pozyskane na ich realizację środki z funduszy europejskich i krajowych. Ważny rozdział opracowania poświęcony został planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennemu jako konieczny warunek dynamicznego rozwoju. Pozostałe zagadnienia to rolnictwo i ochrona środowiska, bezpieczeństwo publiczne, pomoc społeczna, oświata i kultura.

Ciekawym zagadnieniem jest liczba i struktura ludności, która w ogólnym stopniu jest uzależniona od gospodarczej kondycji gminy i całego regionu.

Wiesław Kociuba

Wójt Gminy Chełm

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	4
1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA URZĘDU GMINY CHEŁM.....	6
2. UCHWAŁY W ROKU 2023	8
3. DEMOGRAFIA.....	9
4. PODATKI I OPŁATY LOKALNE	10
5. INWESTYCJE GMINNE W ROKU 2023	14
5.1. Inwestycje gminne.....	14
5.2. Inwestycje z dofinansowaniem	16
6. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	17
7. MIENIE KOMUNALNE.....	19
7.1. Gospodarowanie nieruchomościami gminnymi	19
7.2. Stan mienia komunalnego	21
8. ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA.....	22
8.1. Rolnictwo	22
8.2. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi	24
9. PLANOWANIE PRZESTRZENNE.....	26
10. STAN PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO.....	32
10.1. Policja	32
10.2. Straż Pożarna	35
10.3. Obronność i zarządzanie kryzysowe	37
11. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI ANTYALKOHOLOWEJ.....	37
12. POMOC SPOŁECZNA.....	38
12.1. Zatrudnienie, struktura i finanse	38
12.2. Świadczenia z pomocy społecznej	40
12.3. Przemoc w rodzinie	41
12.4. Świadczenia rodzinne i opiekuńcze	42
12.5. Karta Dużej Rodziny	43
12.6. Program „Czyste powietrze”	43
12.7. Dodatki	43
12.8. Pomoc obywatelom Ukrainy	44
13. OŚWIATA	43
13.1. Organizacja szkół	43
13.2. Kadra nauczycielska oraz pracownicy administracji i obsługi.....	46
13.3. Wyniki w nauce oraz stypendia	47
13.4. Programy w oświacie	48
13.5. Kształcenie uczniów – uchodźców z Ukrainy	49
13.6. Organizacja wyżywienia w szkołach.....	49
14. PROMOCJA	49
14.1. Wydawnictwa, publikacje, audycje	49

14.2. Imprezy kulturalne.....	50
14.3. Imprezy sportowe.....	51
14.4. Konkursy	52
15. CENTRUM BIBLIOTEK I KULTURY	52
15.1. Struktura organizacyjna Centrum	52
15.2. Czytelnictwo	52
15.3. Działalność kulturalno – oświatowa	54

1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA URZĘDU GMINY CHEŁM

Kierownictwo urzędu:

- Wójt, który bezpośrednio nadzorował: Wydział Promocji, Kultury i Sportu, Zespół d/s projektów europejskich i współpracy z instytucjami zarządzającymi programami europejskimi, Pion Ochrony Informacji Niejawnych oraz stanowiska: Audytora Wewnętrznego, Radcy Prawnego, Pełnomocnika do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych i Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Koordynatora do spraw dostępności;
- Zastępca wójta, który jednocześnie kierował pracą Wydziału Planowania, Gospodarki i Infrastruktury, nadzorował prace Wydziału Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Obrony Cywilnej, Wydziału Techniczno-Gospodarczego oraz Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Chełm;
- Sekretarz, który kierował pracą Wydziału Organizacji i Spraw Obywatelskich, bezpośrednio nadzorował również Szkoły i Biuro Obsługi Szkół;
- Skarbnik, który kierował pracą Wydziału Budżetu i Finansów oraz bezpośrednio nadzorował Wydział Podatków i Opłat;
- Zastępca Skarbnika Gminy Chełm;
- Dyrektor Wydziału Podatków i Opłat;
- Dyrektor Wydziału Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Obrony Cywilnej;
- Dyrektor Wydziału Techniczno-Gospodarczego;
- Dyrektor Wydziału Promocji, Kultury i Sportu, który bezpośrednio nadzorował Centrum Bibliotek i Kultury Gminy Chełm w Okszowie.

W skład urzędu wchodziły wydziały i samodzielne stanowiska pracy:

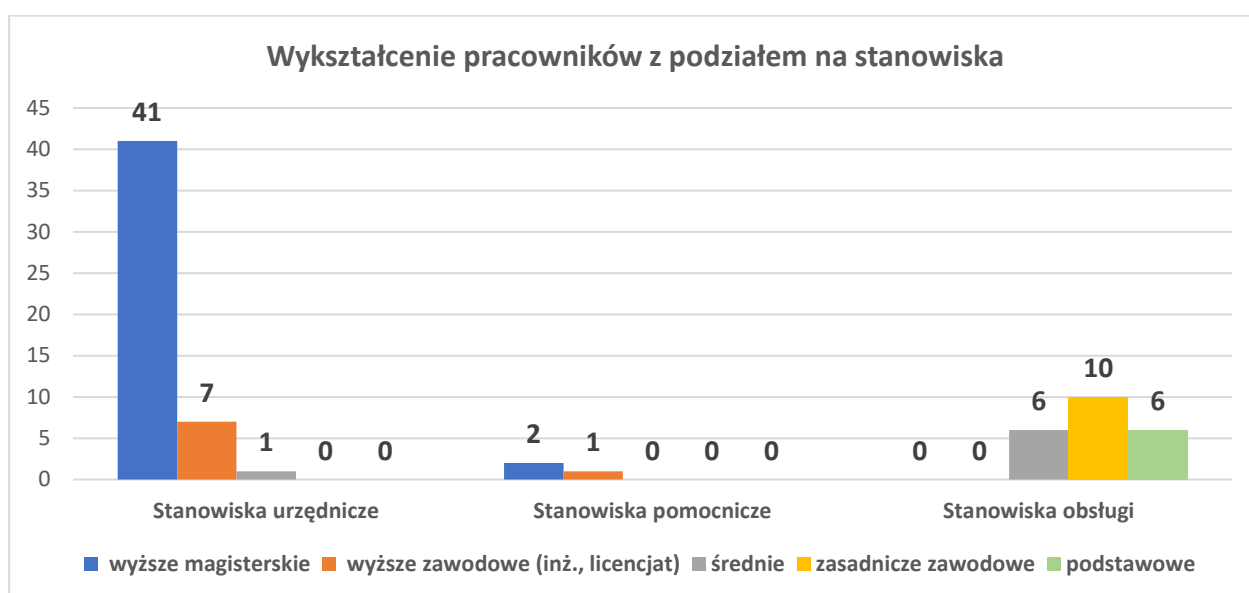
- Wydział Budżetu i Finansów;
- Wydział Podatków i Opłat;
- Wydział Organizacji i Spraw Obywatelskich;
- Wydział Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Obrony Cywilnej;
- Wydział Planowania, Gospodarki i Infrastruktury;
- Wydział Techniczno-Gospodarczy;
- Wydział Promocji, Kultury i Sportu;
- Zespół ds. projektów europejskich i współpracy z instytucjami zarządzającymi programami europejskimi;
- Radca Prawny;
- Pełnomocnik do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych;
- Pion Ochrony - komórka do spraw ochrony informacji niejawnych;
- Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
- Audytor Wewnętrzny;
- Koordynator do spraw dostępności.

Na 31 grudnia 2023 roku w Urzędzie Gminy Chełm zatrudnione były 74 osoby, w tym 7 osób w niepełnym wymiarze czasu pracy, 33 mężczyzn i 41 kobiet, na stanowiskach:

- urzędniczych 49 osób – (35 kobiet i 14 mężczyzn),
- pomocniczych 3 osoby – (2 kobiety, 1 mężczyzna),
- obsługi 22 osoby – (4 kobiety i 18 mężczyzn).

Wykształcenie (wszyscy): wyższe magisterskie – 43 osoby, wyższe zawodowe (inż., licencjat) - 8 osób, średnie - 7 osób, zasadnicze zawodowe - 10 osób, podstawowe - 6 osób.

2. UCHWAŁY W ROKU 2023

Uchwały Rady Gminy

W 2023 roku Rada Gminy Chełm obradowała na trzynastu sesjach, podejmując 120 uchwał, najważniejsze z nich dotyczyły:

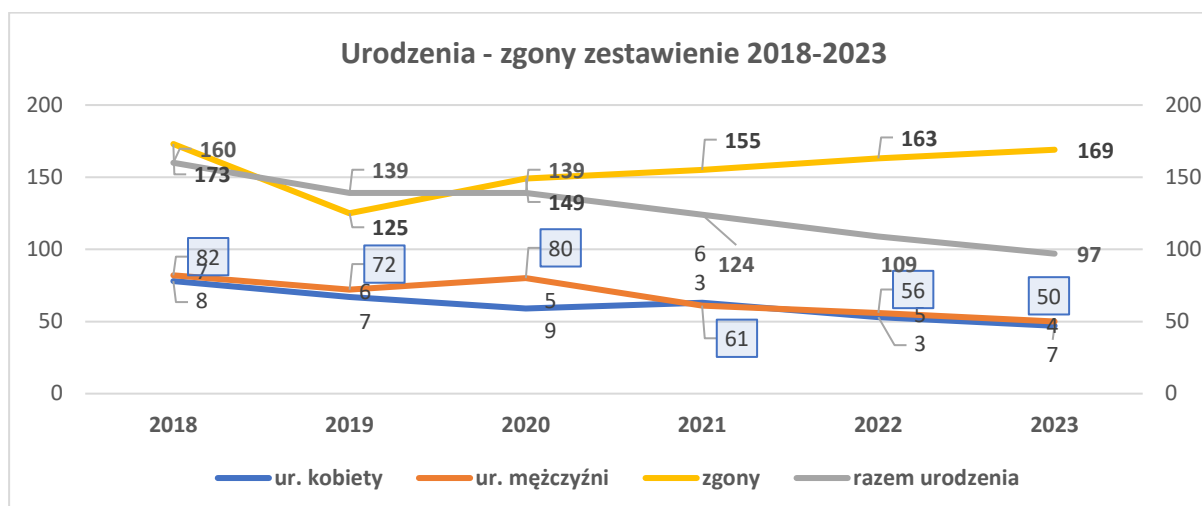
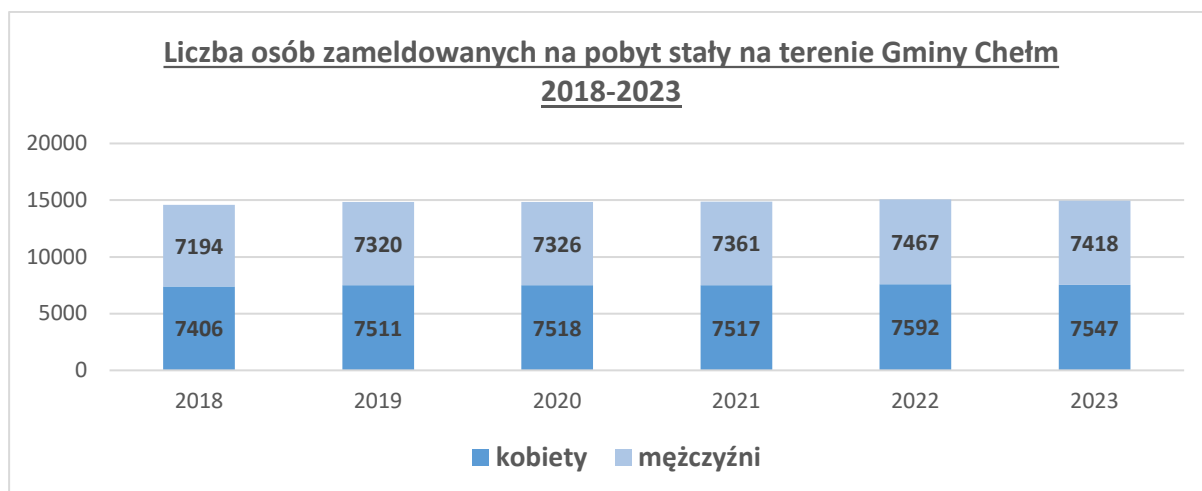
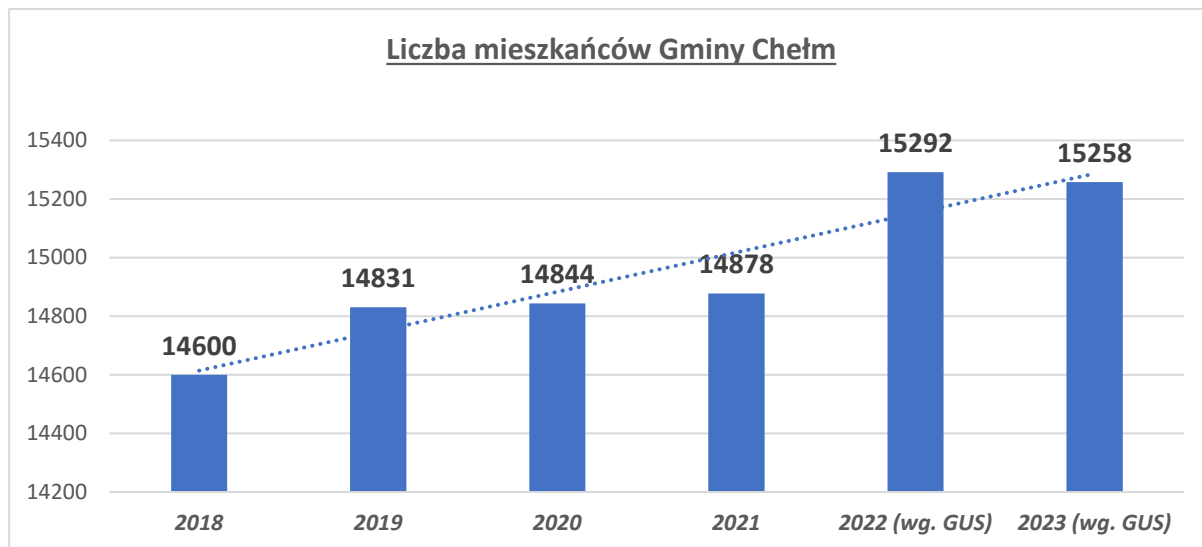
- zmian w budżecie na rok 2023,
- zmian w wieloletniej prognozie finansowej,
- uchwalenia rocznego planu pracy Rady Gminy Chełm na rok 2023
- uchwalenia rocznych planów pracy Komisji: Rewizyjnej, Budżetowej, Gospodarczej, Oświaty, Kultury i Sportu Rady Gminy Chełm na rok 2023,
- Statutów Sołectw,
- udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Chrystusa Pana Zbawiciela w Podgórzu,
- przyznania osobom zamieszkałym na terenie Gminy Chełm jednorazowego świadczenia pieniężnego z tytułu urodzenia dziecka pn. „Maluch z Gminy Chełm”,
- ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych oraz kandydatów na strażaków ochotników straży pożarnych,
- przystąpienia do procedury zmiany granic administracyjnych Gminy Chełm i przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Chełm,
- przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów Gminy Chełm,
- uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm,
- uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm dla terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Weremowice, Uher, Żółtańce-Kolonia, Nowosiółki-Kolonia i Rożdżałów,
- trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego,
- wyboru ławników na kadencję 2024 r. do 2027 r.
- zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej pod nazwą SIM Lubelskie Sp. z o. o. z siedzibą w Kraśniku
- udzielenia Wójtowi Gminy Chełm wotum zaufania,
- udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Chełm z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok,
- wyrażenia zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na liniach komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej,
- wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy,
- wyrażenia zgody na nabycie i zbycie nieruchomości,
- określenia górnych stawek opłaty ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych,
- podatków i opłat lokalnych,
- uchwalenia budżetu gminy na rok 2024,
- nieuwzględnienie petycji o podjęcie uchwały popierającej działania rządu Rzeczypospolitej Polskiej odnośnie dochodzenia przez Polskę zadośćuczynienia za szkody spowodowane przez Niemcy w czasie II wojny światowej.

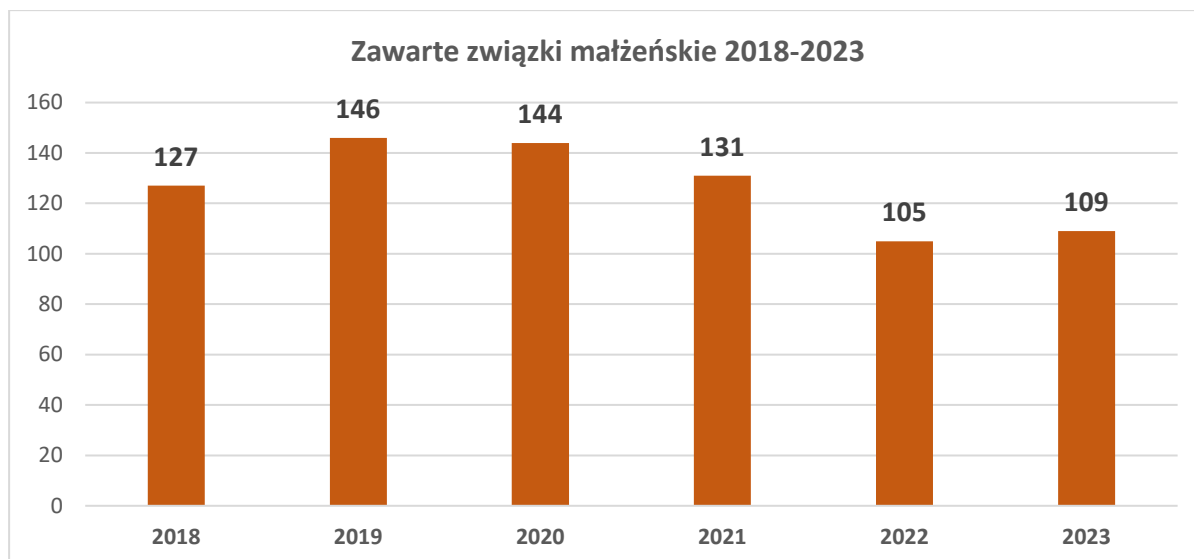
Petycje do Rady Gminy

W roku 2023 Rada Gminy Chełm przyjęła uchwałę Nr LXXII/679/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie nieuwzględnienia petycji o podjęcie uchwały popierającej działania rządu Rzeczypospolitej Polskiej odnośnie do dochodzenia przez Polskę zadośćuczynienia za szkody spowodowane przez Niemcy w czasie II wojny światowej.

3. DEMOGRAFIA

Analizując dotychczasowe procesy demograficzne i dynamikę gospodarczą gminy, rozwój demograficzny bazuje głównie na migracji ludności. Wg. Raportów GUS należy się spodziewać utrzymania dotychczasowego wzrostu zaludnienia gminy, mimo ujemnego przyrostu naturalnego.

4. PODATKI I OPŁATY LOKALNE

Stawki w podatku rolnym na rok 2023:

5 grudnia 2022 r. odbyła się sesja Rady Gminy Chełm, podczas której podjęto uchwałę w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczania podatku rolnego na 2023 r. Rada Gminy Chełm obniża średnią cenę skupu żyta, ustaloną Komunikatem Prezesa GUS z dnia 19 października 2022 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2023 z kwoty 74,05 zł za 1dt- do kwoty 64,00 zł za 1 dt, która stanowi podstawę obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Chełm.

-od 1 ha przeliczeniowego gruntów gospodarstw rolnych (liczba hektarów przeliczeniowych ustalana jest na podstawie powierzchni, rodzaju i klas bonitacyjnych użytków rolnych, wynikających z ewidencji gruntów i budynków oraz zaliczenia do okręgu podatkowego) wynosi równowartość pieniężną 2,5 dt żyta 160,00 zł (2022 r.-140,00 zł).

- od 1 ha gruntów nie zaliczanych do gospodarstw rolnych (liczba hektarów, wynikająca z ewidencji gruntów i budynków) wynosi równowartość 5 dt żyta 320,00 zł (2022 r. 280,00 zł).

Stawki w podatku od nieruchomości od gruntów na rok 2023:

- od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków stawka wynosi: 0,88 zł od 1 m² powierzchni, (2022- 0,80 zł);
- od gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego stawka wynosi: 0,41 zł od 1 m² powierzchni, (2022- 0,36 zł);
- od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego stawka wynosi: 0,35 zł od 1m² powierzchni (2022- bez zmian.)
- od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub pod wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych stawka wynosi: 4,80 zł od 1 h powierzchni (2022- bez zmian).

Stawki w podatku od nieruchomości od budynków lub ich części na rok 2023:

- od budynków lub ich części mieszkalnych stawka wynosi: 0,80 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (2022- 0,70 zł);
- od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej stawka wynosi: 22,00 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (2022- 19,50 zł);
- od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym stawka wynosi: 11,18 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (2022- bez zmian);

- od budynków lub ich części związanych z udzieleniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń stawka wynosi: 4,87 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (2022- bez zmian).
- od budynków lub ich części pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego stawka wynosi: 6,20 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (2022- 5,60 zł);
- od budowli stawka wynosi 2 % ich wartości (2022- bez zmian).

Stawki w podatku leśnym w roku 2023:

Podatek leśny w roku 2023 obowiązywał w wysokości 71,10 zł za 1 ha lasu, wynosi on równowartość pieniężną 0,220 m³ drewna od 1 ha za rok podatkowy. Obliczany jest według średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy, ustala się na podstawie komunikatu GUS tj. 323,18 zł za 1 m³.

Dla lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych stawka podatku leśnego, ulega obniżeniu o 50 % i wynosi 35,55 zł za 1 ha.

Umorzenie zaległości w roku 2023 w zakresie podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego na podstawie 23 wydanych decyzji na kwotę 14 123,60 zł.

Stawki z podatku od środków transportowych na rok 2023:

- od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu: powyżej 3,5 tony do 5,5 tony włącznie – 590,00 zł; powyżej 5,5 tony do 9 ton włącznie – 990,00 zł; powyżej 9 ton i poniżej 12 ton - 1 190,00 zł, (2022 bez zmian);
- od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu równej lub wyższej niż 12 ton, od 1 250,00 zł do 2 650,00 zł, w zależności od rodzaju zawieszenia i liczby osi, (2022 bez zmian);
- od ciągnika siodłowego lub balastowego przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton - 1 200,00 zł, (2022 bez zmian);
- od ciągnika siodłowego lub balastowego przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton, od 1 200,00 zł do 2 750,00 zł, w zależności od rodzaju zawieszenia i liczby osi, (2022 bez zmian);
- od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego stawka wynosi 650,00 zł, (2022 bez zmian);
- od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego, od 215,00 zł do 1 410,00 zł, w zależności od rodzaju zawieszenia i liczby osi, (2022 bez zmian);
- od autobusu, w zależności od liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy: mniejszej niż 22 miejsca -1.000,00 zł, równej lub większej niż 22 miejsca - 1 250,00 zł, (2022 bez zmian).

Stawki z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rok 2023:

Stawki w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi od stycznia 2023 r.

1. dla nieruchomości zamieszkałych: (2022-bez zmian)

- 1-4 osób 16,00 zł
- 5-6 osób 8,00 zł
- 7 i więcej 4,00 zł

2. dla nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne:

- za worek o pojemności 110 L w wysokości 16,50 zł;

- za worek o pojemności 120 L w wysokości 18,19 zł;
- za pojemnik o pojemności 110 L w wysokości 5,50 zł;
- za pojemnik o pojemności 120 L w wysokości 6,00 zł;
- za pojemnik o pojemności 140 L w wysokości 7,00 zł;
- za pojemnik o pojemności 240 L w wysokości 12,00 zł;
- za pojemnik o pojemności 1100 L w wysokości 55,00 zł;
- za pojemnik o pojemności 2200 L w wysokości 110,00 zł;
- za pojemnik KP7 o pojemności 7000 L w wysokości 350,00 zł

3. dla nieruchomości na której znajduje się domek letniskowy lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - 120,00 zł. za rok; zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi, jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym ulga od 1 stycznia 2022 r. w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w wysokości 2,00 zł od stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, liczonej od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

Liczba wszystkich deklaracji przyjętych w 2023 roku - 4568 szt. (nowe, zmieniające, korekty),

Liczba nowych deklaracji – 185 szt.

Ilość osób zadeklarowanych we wszystkich deklaracjach – 13727 szt.

Liczba deklaracji od posesji niezamieszkałej (pojemniki) - 10 szt.

Umorzenie zaległości w 2023 r. w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie 6 wydanych decyzji w kwocie 6 191,34 zł.

Realizacja planu dochodów w 2023

	Plan Dochodów	Realizacja	Realizacja w procentach
Podatek od nieruchomości od osób prawnych	3.140 000,00	3. 110 915,99	99,07%
Podatek od nieruchomości od osób fizycznych	2.400 000,00	2.301 805,76	95,91%
Podatek rolny od osób prawnych	100.000,00	86.597,90	86,60%
Podatek rolny od osób fizycznych	2.036.000,00	2.075 629,83	101,95%
Podatek leśny od osób prawnych	240 000,00	242.559,00	101,07%
Podatek leśny osoby fizyczne	11.000,00	11.186,14	101,69%
Podatek od środków transportowych od osób prawnych	125.000,00	126.026,00	100,82%
Podatek od środków transportowych od osób fizycznych	407.000,00	423.146,33	103,97
Wpływ z odsetek od nieterminowych wpłat opłat od osób prawnych i fizycznych	56.500,00	58.989,53	104,41%
Wpływy z tytułu kosztów upomnień od osób fizycznych i prawnych	36.600,00	42.591,47	116,37%
Opłata z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	2.150 000,00	2.225 311,53	103,50%
Wpływ z odsetek od nieterminowych wpłat opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	12.000,00	13.351,85	111,27%
Wpływy z tytułu kosztów upomnień z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	31.200,00	32.180,91	103,14%

5. INWESTYCJE GMINNE W ROKU 2023

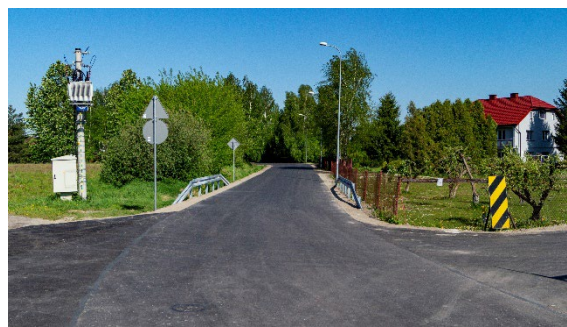
5.1. Inwestycje gminne

DROGI

- Remont dróg między innymi: zakup znaków drogowych, zakup piasku, wykonanie remontu dróg gminnych gruntowych równiarką, zakup i transport kruszywa betonowego na miejsca wbudowania na naprawianych odcinkach dróg, zakup kruszywa o frakcji 0/22, usuwanie drzew z poboczy dróg gminnych, wymiana uszkodzonych przepustów drogowych – 1.770.260,00 zł. Wykonano remont dróg gminnych między innymi w miejscowościach: Rożdżałów, Krzywice, Strupin Duży, Strupin Mały, Żółtańce, Józefin, Staw, Jagodne, Pokrówka, Weremowice, Deputycze Królewskie Kolonia, Okszów, Żółtańce-Kolonia, Ochoża-Kolonia, Koza Gotówka, Nowosiółki.
- Modernizacja i przebudowa infrastruktury drogowej w miejscowości Jagodne część I – 2.378.837,47 zł.
- Opracowanie dokumentacji projektowej na remonty dróg – 79.350,00 zł.
- Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi Żółtańce - Weremowice – Uher – 97.600 zł.
- Przebudowa kolizji WN w związku z przebudową drogi w Stawie – 52.000,00 zł.

Jagdne

Okszów

OŚWIETLENIE

- Budowa oświetlenia ulicznego w Deputyczach Królewskich Kolonii - część – 157.900,00 zł
- Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego w Okszowie – 387.000,00 zł

WODA – KANALIZACJA

- Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w m. Pokrówka wraz z projektem część I – 1.224.409 zł.
- Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w Pokrówce (boczna ul. Zielonej, ul. Gminna) i Okszowie (ul. Olchowa) – 134.070,00 zł.
- Zakup pompy i agregatu prądotwórczego do przepompowni ścieków – 31.000,00 zł.
- Budowa infrastruktury wodociągowej w m. Jagodne na terenie Gminy Chełm, sporządzenie dokumentacji oraz nadzór inwestorski – 2.863.600,00 zł. Nowa sieć wodociągowa powstała w miejscowościach: Jagodne, Horodyszcze, Wólka Czułczycka, Okszów, Żółtańce-Kolonia, Żółtańce, Parypse, Strupin Duży, Pokrówka, Janów, Uher, Ludwinów, Strupin Mały. Długość nowej sieci wodociągowej 13,34 km.
- Przeniesienie własności sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej wybudowanych przez osoby fizyczne – 200.925,45 zł.
- Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej w m. Podgórze i Rudka – 44.000,00 zł.

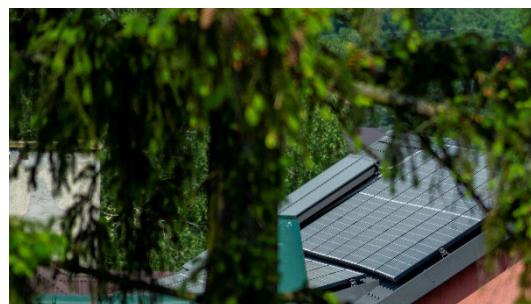
UJĘCIA WODY

- Modernizacja studni na ujęciu w Nowosiółkach-Kolonii (wymiana rur osłonowych, wymiana pompy), opracowanie analizy ryzyka – 82.300,00 zł.
- Wymiana żarników lampy UV na ujęciu wody w Pokrówce, opracowanie analizy ryzyka – 14.000,00 zł.

- Modernizacja – reaktywacja ujęcia wody w Okszowie (pompowanie sprawdzające dwóch studni, czyszczenie i sprawdzenie szczelności zbiorników na wodę, wykonanie projektu robót geologicznych) – 49.000,00 zł.

Jagodne

Fotowoltaika

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Wyszczególnienie		Jednostka miary	Oddanych do eksploatacji w roku sprawozdawczym	Ogółem stan na 31.12. 2023 r.
0		1	2	3
Stacje uzdatniania wody		szt.	0	2
Zmodernizowane stacje uzdatniania wody		szt.	0	x
Zbiorcza sieć wodociągowa*		km	13,34	245,14
Zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej*		km	0,04	38,74
Oczyszczalnie ścieków (zbior.)	ilość obiektów	szt.	0	4
	przepustowość*	m ³ /dobę	0,00	39,50
Zmodernizowane zbiorcze oczyszczalnie ścieków		szt.	0	x
Indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków*		szt.	152	869
Zorganizowane wysypiska (składowiska) odpadów komunalnych		szt.	0	0
		ha	0,00	0,00
Budynki mieszkalne		szt.	194	4 657
Budynki mieszkalne podłączone do zbiorczej sieci	wodociągowej	szt.	194	4 657
	kanalizacyjnej	szt.	15	885
Sołectwa		szt.	x	41
w tym: posiadające zbiorczą sieć	wodociągową	szt.	1	41
	kanalizacyjną	szt.	0	5
z tego: częściowo posiadające zbiorczą sieć*	wodociągową	szt.	x	0
	kanalizacyjną	szt.	x	0

RÓŻNE

- Montaż drzwi wewnętrznych oraz remont kapitalny łazienek na I piętrze budynku Szkoły Podstawowej w miejscowości Strupin Duży – 185.484,00 zł.
- Opracowanie inwentaryzacji budynku Szkoły Podstawowej w Strupinie Dużym – 36.900,00 zł.

- Przebudowa pomieszczeń w budynku Szkoły Podstawowej w Żółtańcach – 113.445,30 zł.
- Opracowanie dokumentacji na remont dachu, instalację odgromową, wymianę instalacji c.o. w budynku Szkoły Podstawowej w Okszowie – 41.820,00 zł.
- Opracowanie koncepcji budowy Szkoły Podstawowej w Okszowie wraz z badaniami geologicznymi – 90.600,00 zł.
- Dostawa 8 wiat przystankowych - 67.096,80 zł.
- Wykonanie zagospodarowania terenu przy wieży w Stołpiu wraz z projektem i badaniami archeologicznymi - 76.581,00 zł.
- Utwardzenie terenu komunalnego PSZOK w Deputyczych Królewskich Kolonii oraz w Srebrzyszczu – 170.150,00 zł.
- Remont kapliczek zabytkowych (Krzywice, Rożdżałów, Żółtańce) – 42.900,00 zł.
- Niwelacja terenu wraz z wyrównaniem i częściowym utwardzeniem kruszywem pod plac zabaw w Ludwinowie – 56.555,00 zł.

Kapliczka w Rożdżałowie

Teren przy wieży w Stołpiu

5.2. Inwestycje z dofinansowaniem

- Została przeprowadzona II tura naboru w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotyczące realizacji projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”, zostało zakupionych 14 nowych laptopów dla dzieci, na kwotę 31 460,94 zł.
- W ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Gmina Chełm złożyła wniosek o dofinansowanie zadania pn.: „Przebudowa drogi gminnej nr 104646L w miejscowościach Żółtańce – Weremowice – Uher”, długość drogi 3 745,75 m.b., kwota dofinansowania wynosi 2 816 311,13 zł, całkowity koszt zadania 4 693 851,89 zł, (realizacja zadania w 2024 roku).
- W ramach projektu pn. „Odnawialne źródła energii na terenie Gminy Chełm – projekt 1’’, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej 4 Energia przyjazna środowisku, Działanie 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, zamontowano na terenie gminy 434 instalacji fotowoltaicznych o mocy od 2,8 kW do 7,6 kW; 196 instalacji kolektorów słonecznych do podgrzewania ciepłej wody oraz 21 pomp ciepła w tym 9 do podgrzewania ciepłej wody oraz 12 do ogrzewania budynków mieszkalnych. łączny koszt ogółem 11 619 409,84, natomiast kwota dofinansowania 5 884 197,40 zł.

Wnioski złożone w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w 2023 roku, które otrzymały dofinansowanie na realizację:

- Modernizacja i przebudowa infrastruktury drogowej w miejscowości Jagodne. Łączny koszt zadania 4 516 338,51 zł, gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie: 4 275 000,00 zł.
- Budowa infrastruktury wodociągowej w miejscowości Jagodne. Łączny koszt zadania 2 792 875,60 zł, gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie 2 653 231,82 zł.
- Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w miejscowości Pokrówka. Łączny koszt zadania 2 120 354,74 zł, gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie 1 862 000,00 zł.
- Wymiana dachu na budynku Szkoły Podstawowej w Okszowie. Łączny koszt zadania 831 893,78 zł, gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie 815 255,90 zł.
- Budowa świetlicy wiejskiej w Rudce wraz z infrastrukturą. Łączny koszt zadania 1 470 552,53 gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie 1 323 497,27 zł.
- Wymiana instalacji centralnego ogrzewania w Szkole podstawowej w Okszowie. Łączny koszt zadania 267 056,33zł gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie 261 715,20 zł.
- Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022–2029, kwota otrzymanego dofinansowania – 3 823 011,06zł.
- Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych - nabór na rok 2024, otrzymana kwota dofinansowania 956 942,10 zł.

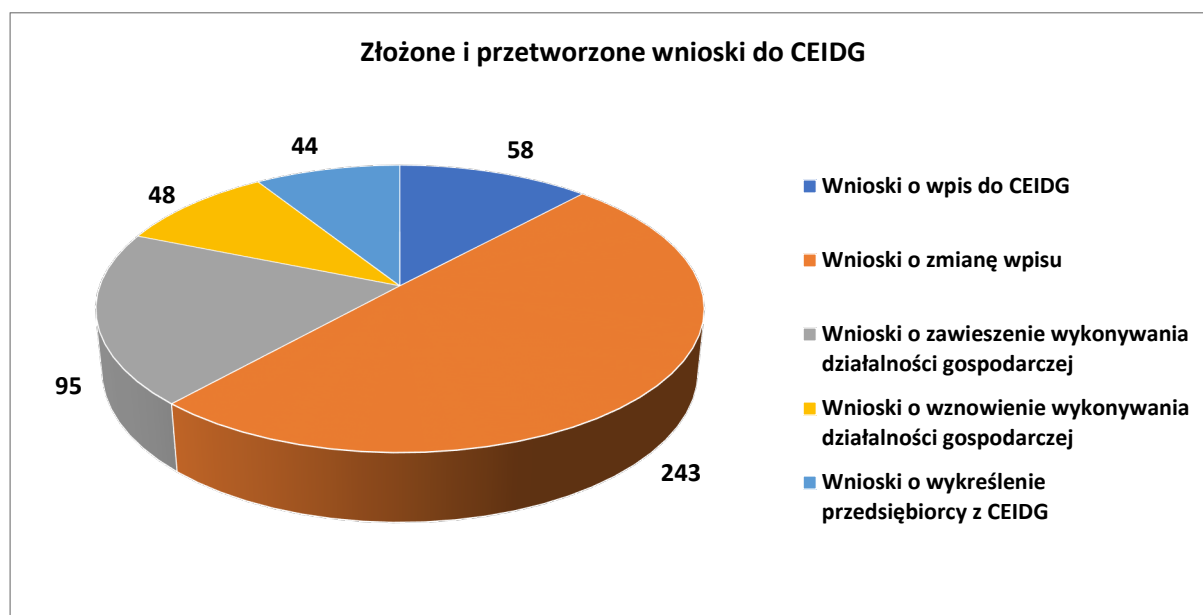
6. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

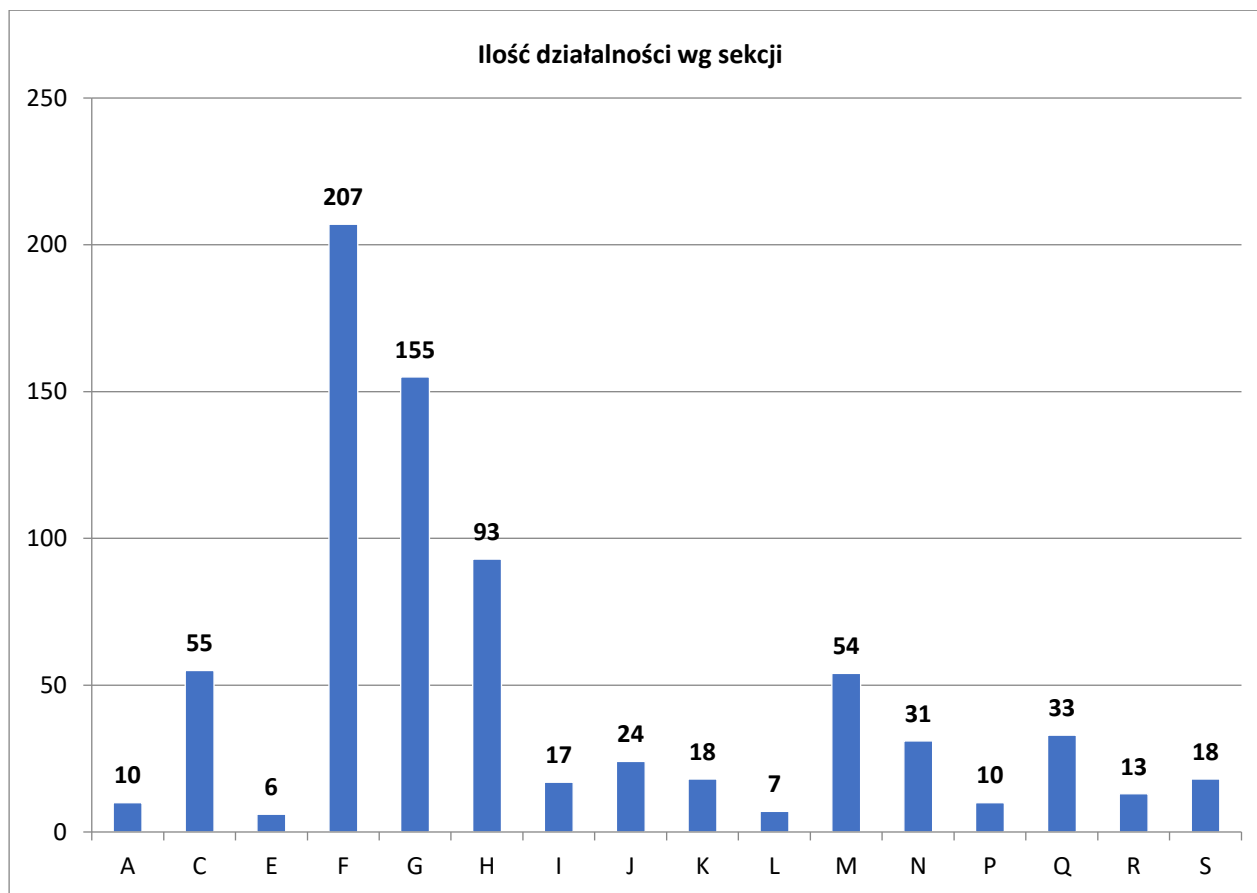
Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce wykonywania działalności gospodarczej na terenie Gminy Chełm to 751 wpisów ze statusem „aktywny” i „zawieszony”, w 2022 r. było 734 wpisy.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne. Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, handel, naprawa pojazdów samochodowych.

W 2023 roku złożono i prawidłowo przetworzono 488 wniosków CEIDG-1, z tego:

58 wniosków o wpis do CEIDG, 243 wnioski o zmianę wpisu, 95 wniosków o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, 48 wniosków o wznowienie wykonywania działalności gospodarczej, 44 wnioski o wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG.

- A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.
- B. Górnictwo i wydobywanie,
- C. Przetwórstwo przemysłowe,
- D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,
- E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją,
- F. Budownictwo,
- G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykle,
- H. Transport i gospodarka magazynowa,
- I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,
- J. Informacja i komunikacja,
- K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa,
- L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości,
- M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
- N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca,
- O. Administracja publiczna i obrona narodowa; Obowiązkowe zabezpieczenia społeczne,
- P. Edukacja,
- Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją,
- S. Pozostała działalność usługowa,

Największe zakłady pracy na terenie gminy:

1. BH Meble, Srebrzyszcze – produkcja mebli na skalę międzynarodową.
2. „BROWAR JAGIEŁŁO” Spółka Jawna, Pokrówka – produkcja piwa.
3. Polimer Sp. z o.o. Janów – produkcja elementów z tworzyw sztucznych.
4. Pro-Projekt Henryk Kartaszyński, Oksów – produkcja urządzeń diagnostycznych dla branży medycznej.
5. „Trzy Dęby” Sp. z o.o., Janów – usługi hotelarskie i gastronomiczne.
6. PERN S.A., Zawadówka – transport i magazynowanie paliw.
9. Aza-Tech Sp. z o.o., Deputycze Król. - projektowanie i produkcja różnych podzespołów.
10. ECOPACK HC Sp. z o.o., Pokrówka – produkcja wypełnień papierowych do opakowań, płyt i palet.

7. MIENIE KOMUNALNE

7.1. Gospodarowanie nieruchomościami gminnymi

Zasób nieruchomości mienia komunalnego Gminy Chełm udokumentowany prawem własności według stanu na dzień 31.12. 2023 roku wynosi ogółem: 760 ha:

- grunty rolne - 299 ha
- grunty zabudowane - 30 ha
- drogi - 369 ha
- pod wodami - 50 ha
- lasy, zakrzaczenia - 8 ha
- tereny różne (m.in. cmentarze) - 4 ha

OBRÓT NIERUCHOMOŚCIAMI

W obrocie cywilno-prawnym nabyto na rzecz Gminy Chełm łącznie 0,7536 ha, w tym:

- zakup notarialny z przeznaczeniem pod drogi i parkingi publiczne 0,4454 ha,
- darowizna dróg wewnętrznych na rzecz Gminy Chełm 0,3082 ha.

Zgodnie z Decyzjami Wojewody Lubelskiego stwierdzającymi nieodpłatne nabycie przez Gminę Chełm mienia gromadzkiego prawa własności łącznie 6,0484 ha, w tym:

Nowe Deputycze	dz.110	0,1845 ha
Nowosiółki	dz. 205	0,6800 ha
Żółtańce	dz. 141	4,6933 ha
Ludwinów	dz. 60	0,4106 ha
Podgórze	dz. 28	0,0800 ha

Zgodnie z art. 98 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, pod drogi z mocy prawa na własność Gminy Chełm przejęto 0,8159 ha.

Zgodnie z Decyzją Wojewody Lubelskiego znak: IF-I.7820.12.2022.BD z dnia 17 maja 2023 r. udzielającą pozwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie obwodnicy Chełma w ciągu drogi ekspresowej S12 w ramach zadania pod nazwą: „Projekt i budowa obwodnicy Chełma w ciągu drogi ekspresowej S12” działki stanowiące mienie komunalne Gminy Chełm zostały podzielone i część przeszła na własność Skarbu Państwa, w związku z tym nastąpił ubytek powierzchni mienia komunalnego, łącznie 2,1160 ha.

W drodze darowizny w trybie art. 13 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami Gmina Chełm przekazała dla Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Chełm działki drogowe o pow. 0,8065 ha, oznaczonych jako działki ewidencyjne nr 521, obręb ewidencyjny Depułtycze Królewskie-Kolonia (dr. 0,4949 ha) i 317, obręb ewidencyjny Rudka (dr. 0,3116 ha) położnych w gminie Chełm z przeznaczeniem na cele związane z prowadzeniem gospodarki leśnej (funkcjonowanie drogi leśnej, w tym poprawa bezpieczeństwa pożarowego).

W wyniku zamiany nieruchomości gruntowej, Gmina Chełm przestała być właścicielem działki gruntu oznaczonej nr 504/1 o powierzchni 0,0200 ha, położonej w obrębie Okszów. Zgodnie z art. 98 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami za działki gruntu wydzielone pod drogi publiczne, przysługuje odszkodowanie w wysokości uzgodnionej między właścicielem lub użytkownikiem wieczystym a właściwym organem. Nawiązując do art. 131 ust. 1, który mówi, że w ramach odszkodowania właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu wywłaszczonej nieruchomości może być przyznana, za jego zgodą, odpowiednia nieruchomość zamienna. W wyniku tego działania nastąpił ubytek - 0,3023 ha.

Z tytułu odszkodowań za grunty przejęte z mocy prawa pod drogi nowoprojektowane oraz poszerzenia dróg w 2023 roku wypłacono kwotę 168 769,50 zł. Na wyżej wymienioną kwotę składają się także zobowiązania z lat ubiegłych. Ponadto na wykup gruntów w 2023 roku wydatkowano 374 522,74 zł.

W obrocie cywilno – prawnym ze sprzedaży terenów budowlanych i usługowych w roku 2023 osiągnięto dochód łącznie w kwocie 1287343,00 zł netto (1500265,60 zł brutto).

W wyniku przetargu sprzedano następujące nieruchomości:

1. Dz. Nr 901/5 o pow. 0,1105 ha Pokrówka	-	96099,90 zł brutto
2. Dz. Nr 901/6 o pow. 0,1105 ha Pokrówka	-	97059,30 zł brutto
3. Dz. Nr 721 o pow. 0,1000 ha Rożdżałów	-	26395,80 zł brutto
4. Dz. Nr 347/1 o pow. 1,1557 ha Parypse	-	33774,00 zł brutto
5. Dz. Nr 222/6 o pow. 0,2817 ha Depułtycze Królewskie-		83876,16 zł brutto
6. Dz. Nr 222/8 o pow. 1,6281 ha Depułtycze Królewskie-		50264,00 zł brutto
7. Dz. Nr 265/2 o pow. 0,7854 ha Depułtycze Królewskie -		24396,00 zł brutto
8. Dz. Nr 222/4 o pow. 0,1885 ha Depułtycze Królewskie-		58224,51 zł brutto
9. Dz. Nr 901/4 o pow. 0,1105 ha Pokrówka	-	96099,90 zł brutto
10. Dz. Nr 224 o pow. 0,5000 ha Depułtycze Królewskie -		15630,00 zł brutto
11. Dz. Nr 222/5 o pow. 0,2596 ha Depułtycze Królewskie -		75940,20 zł brutto
12. Dz. Nr 222/9 o pow. 1,3613 ha Depułtycze Królewskie -		43056,00 zł brutto
13. Dz. Nr 47/2 o pow. 0,0149 ha Zawadówka	-	6488,25 zł brutto
14. Dz. Nr 179, 180/1, 180/2, 180/3 o pow. 1,2789 ha Staw-		184103,00 zł brutto
15. Dz. nr 332/49 o pow. 0,0884 ha Żółtańce	-	82537,92 zł brutto
16. Dz. nr 332/65 o pow. 0,1000 ha Żółtańce	-	108240,00 zł brutto
17. Dz. nr 332/67 o pow. 0,1000 ha Żółtańce	-	151290,00 zł brutto
18. Dz. nr 332/64 o pow. 0,1000 ha Żółtańce	-	95644,80 zł brutto
19. Dz.nr 222/3 o pow. 0,0751 ha Depułtycze Królewskie -		23470,86 zł brutto
20. Dz.nr 332/66 o pow. 0,1000 ha Żółtańce	-	150060,00 zł brutto

Charakterystyka władania gruntami:

- grunty będące w bezpośrednim zarządzie stanowią 506 ha,
- grunty będące w użytkowaniu wieczystym stanowią 18 nieruchomości o powierzchni 11,1464 ha będących w posiadaniu osób fizycznych, przedsiębiorstw komunalnych, spółdzielni, parafii, miasta Chełm,
- grunty będące w zarządzie stanowią 11 działek o powierzchni 8,7892 ha przekazanych szkołom nieodpłatnie.

Razem w zarządzie jest 8,7892 ha.

- grunty będące w użyczeniu stanowią 10.4904 ha,
- grunty wydierżawione pod uprawy rolne stanowią pow. 148,6492 ha i pozostają w użytkowaniu 147 dzierżawców,
- dla celów wędkarsko – rybackich są dwie 2 umowy na pow. 64,80 ha,

W 2023 r. wpływy z dzierżawy składników majątkowych wyniosły 45935,85 zł.

7.2. Stan mienia komunalnego

Lp	Wyszczególnienie	Stan na 31.12. 2023	Sposób zagospodarowania				
			Bezpośredni Zarząd	Użytkowanie wieczyste	Zarząd-użyczenie	Dzierżawa	Inne formy
1.	Grunty ogółem (ha) w tym:	760	515	11	19	215	-
	użytki rolne	299	127	7	-	165	-
	zabudowane	30	19	2	19	-	-
	drogi	369	369	-	-	-	-
	Pod wodami	50	-	-	-	50	-
	Lasy, zakrzaczenia	8	8	-	-	-	-
	Tereny różne (m.in. cmentarze)	4	4	2	-	-	-
	pozostałe	-	-	-	-	-	-
2.	Budynki w tym:	71	27	0	35	1	8
	obiekty szkolne	7	-	-	7	-	-
	obiekty gospodarcze	20	12	-	7	1	-
	obiekty kultury	22	1	-	21	-	-
	obiekty straży pożarnej	8	-	-	-	-	8
	obiekty zamieszkałe po szkołach	2	2	-	-	-	-

	obiekty użyteczności publicznej	5	5	-	-	-	-
	obiekty dla służby zdrowia	-	-	-	-	-	-
	Inne obiekty	7	7	-	-	-	-

BUDYNKI

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. ogólna liczba budynków wynosi 71 w tym:

- 7 - obiektów szkolnych,
- 20 - obiektów gospodarczych,
- 22 - obiekty kultury,
- 8 - obiektów straży pożarnej,
- 2 - obiekty zam. po szkołach,
- 5 - obiektów użyteczności publicznej,
- 7 - innych obiektów.

Z ogólnej ilości budynków w bezpośrednim zarządzie znajduje się 27 budynków, w zarządzie – użyczeniu 35 budynków, 1 budynek w dzierżawie.

Z tytułu wpływu z najmu lokali mieszkalnych i użytkowych w roku 2023 uzyskano dochód w kwocie 13029,60 zł, (w tym za lokale mieszkalne 5056,20 zł i za lokale przeznaczone na działalność gospodarczą –7973,40 zł).

PRAWA WŁASNOŚCI I INNE PRAWA MAJĄTKOWE

Gmina posiada 4/5 (cztery piąte) we własnościowym spółdzielczym prawie do lokalu mieszkalnego w Chełmskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Chełmie o powierzchni użytkowej 48,20 m².

objęła 60,000 (sześćdziesiąt tysięcy) udziałów o wartości nominalnej po 50,00zł (pięćdziesiąt złotych) każdy udział, to jest o łącznej wartości nominalnej 3.000.000,00zł (trzy miliony złotych) i pokryła je w całości wkładem pieniężnym, pochodzącym ze wsparcia jakie Gmina otrzymała ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa w celu objęcia udziałów w Spółce SIM Lubelskie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

8. ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA

8.1. Rolnictwo

Ogólna powierzchnia wszystkich gruntów na terenie Gminy Chełm wynosi 21 975 ha.

Ogólnie grunty dzielimy na:	Powierzchnia w ha:
- grunty rolne	16 251,00
- grunty leśne	4 342,00
- grunty zabudowane i zurbanizowane	1 126,00
- grunty pod wodami	122,00
- tereny różne	134,00

Grunty rolne stanowią 16 251 ha powierzchni, zaś użytki rolne 15 400 ha.

Grunty rolne dzielimy na:	Powierzchnia w ha
- grunty orne	10 880,00
- sady	82,00
- łąki trwałe	2 815,00
- pastwiska trwałe	591,00
- grunty rolne zabudowane	643,00
- grunty pod stawami	12,00
- grunty pod rowami	124,00
- grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	253,00
- nieużytki	851,00

Znajduje się 8 942 gospodarstw, w tym:

- nieruchomości o powierzchni do 1 ha - 4477,
- gospodarstw rolnych posiadających grunt rolny do 1 ha na terenie gminy i na terenie innych gmin – 1491,
- gospodarstw rolnych posiadających grunty rolne powyżej 1 ha – 2 974.

Zakres powierzchni powyżej 1 ha przedstawia się następująco:

Powierzchnia	Liczba gospodarstw
1 – do 2 ha	1 422
2 - do 5 ha	988
5 – do 7 ha	198
7 – do 10 ha	159
10 – do 15 ha	91
15 – do 20 ha	36
20 – do 50 ha	52
50 – 100 ha	18
powyżej 100 ha	10

Rolnicy zajmują się zarówno produkcją roślinną (uprawa zbóż głównie pszenicy, rzepaku, buraków cukrowych, czosnku) oraz produkcją zwierzęcą (bydło, trzoda chlewna, owce). Występują gospodarstwa specjalistyczne ukierunkowane wyłącznie na produkcję zbóż oraz inne przystosowane do utrzymywania bydła mlecznego bądź mięsnego. Na terenie gminy przeważają gleby o odczynie zasadowym.

Pomoc publiczną w rolnictwie z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej otrzymało 947 producentów rolnych na łączną kwotę zwrotu 1 254 383,20 zł.

BEZDOMNE ZWIERZĘTA:

Zadaniem własnym gminy jest zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom, w związku z tym Urząd Gminy Chełm posiada:

1. „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Chełm na 2023 rok”;

2. Umowę dotyczącą odławiania i przetransportowania bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Chełm bezpośrednio do Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Chełmie;
3. Porozumienie międzygminne zawarte pomiędzy Miastem Chełm a Gminą Chełm w zakresie utrzymania i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom w Schronisku;
4. Umowę dotyczącą udzielenia niezbędnej pomocy weterynaryjnej rannym zwierzętom dzikim oraz tym, które uległy kolizji drogowej lub innym rannym zwierzętom wolno żyjącym;
5. Umowę dotyczącą zapewnienia miejsca i opieki bezdomnym zwierzętom gospodarskim bądź czasowo odebranych właścicielowi;
6. Umowę dotyczącą wykonania usługi zbiórki, wywożenia i utylizacji padłych zwierząt nieposiadających właściciela lub ich części z terenu gminy.

W 2023 roku na terenie Gminy Chełm:

- odłowiono 23 bezdomne psy na kwotę 15 375,00 zł.,
- utrzymanie ich w Schronisku dla bezdomnych zwierząt wyniosło 72 224,00 zł.;
- wysterylizowano 20 bezdomnych zwierząt domowych – 6 400,00 zł.;
- zutylizowano 15 dzikich zwierząt na kwotę 11 439,00 zł.;
- przeprowadzono liczne zabiegi weterynaryjne polegające na udzielenie podstawowej pomocy weterynaryjnej zwierzętom, które uległy wypadkom drogowym na łączną kwotę 2 557,00 zł.

8.2. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

W roku 2023 roku zakupiono za kwotę 78 518,03 zł pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Ilość zakupionych pojemników		
Pojemność	Rodzaj	Ilość
Pojemnik 120 l	Zielony	235
Pojemnik 240 l	Czarny	180
	Żółty	180

Ilość odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu Gminy Chełm w [Mg (tona)] obrazuje poniższa tabela:

Rodzaj odpadów	Ilość Mg (tona)
Niesegregowane odpady komunalne (zmieszane)	1495,12
Popiół z gospodarstw domowych	207,62
Szkło i opakowania ze szkła	385,5
Papier i tektura oraz opakowania z papieru i tektury	86,81
Tworzywa sztuczne i opakowania z tworzyw sztucznych	2,46
Opakowania z metali	6,22
Zmieszane odpady opakowaniowe	670,96
Odpady wielkogabarytowe	110,82
Zużyte opony	118,93
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne w tym: świetlówki, baterie i akumulatory, urządzenia zawierające freon	12,8949
Odpady nieulegające biodegradacji	40,16
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	241,26
Razem:	3378,7549

Poziom recyklingu oraz przygotowania do ponownego użycia wyniósł – 37,16 %.

Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych wyniósł 22,08%.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł 0,66%.

AZBEST

W okresie od 24 kwietnia 2023 roku do 15 grudnia 2023 roku na terenie Gminy Chełm zostało zrealizowane zadanie dot. demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest. W ramach programu usunięto i zutylizowano 150,990Mg odpadów azbestowych za łączną kwotę 61 119,36zł. Zdemontowano eternitowe pokrycia dachowe z budynków mieszkalnych i gospodarczych na 16 posesjach zlokalizowanych na terenie Gminy Chełm w łącznej ilości 40,65 Mg wyrobów zawierających azbest (płyty dachowe azbestowo cementowe faliste i płaskie). Ponadto w ww. terminie odebrano i zutylizowano 110,34 Mg odpadów azbestowych zgromadzonych na terenie nieruchomości położonych na terenie Gminy Chełm i przeznaczonych do wywozu. Odpady zawierające azbest zostały zdeponowane na składowisku odpadów azbestowych zlokalizowanym w miejscowości w Dobryłów 8, zarządzanym przez Eko-Azbest Sp. z o.o. Wykonawcą prac był „DELTA” Tomasz Wejman, 24-130 Końskowola, ul. Kurowska 118.

CZYSTE POWIETRZE

W roku 2023 kontynuowano realizację porozumienie zawartego z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie w sprawie prowadzenia punktu konsultacyjno – informacyjnego w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”.

Dane w poniższej tabeli obrazują zaangażowanie Gminy w prowadzeniu punktu konsultacyjno – informacyjnego w 2023 roku.

Zakres działań punktu	Ilość podjętych działań
udzielone konsultacje	305
złożone wnioski za pośrednictwem punktu konsultacyjnego	35
przeprowadzone wizyty u mieszkańców	6
zorganizowane spotkania	1
dystrybucja materiałów informacyjnych	620

Wg danych przekazanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dofinansowania pozyskane przez mieszkańców gminy od początku wejścia w życie programu wyglądają następująco:

Realizacja programu Czyste Powietrze	31 grudnia 2022 r.	29 grudnia 2023 r.
Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie:	422	614
Liczba zrealizowanych przedsięwzięć:	223	350
Kwota wypłaconych dotacji:	4 753 485,71 zł	9 615 399,48 zł

Biorąc pod uwagę wysokość kwoty wypłaconych dofinansowań Gmina Chełm zajmuje 6 miejsce ze wszystkich miast i gmin w województwie lubelskim.

Sprzedaż węgla w ramach zakupów preferencyjnych przez osoby fizyczne w gospodarstwach domowych.

Od 28 listopada 2022 roku do 30 czerwca 2023 roku trwała ustawowa sprzedaż węgla prowadzona przez Gminę Chełm we współpracy z lokalnymi składami opału. Warunkiem możliwości zakupu węgla po cenie preferencyjnej był przyznany dodatek węglowy.

Od 26 listopada do 30 grudnia 2022 roku dostarczyliśmy na składy łącznie 1350 ton węgla a od 1 stycznia do 16 stycznia 2023 roku dostarczyliśmy na składy łącznie 449,5 tony węgla co daje 1799,5 ton opału

- do 31 grudnia 2022 roku, na 1062 tony zostały wystawione faktury,
- od 1 stycznia 2023 roku do 30 czerwca 2023 roku wystawiono faktury na 526,6 ton.

30 czerwca została zakończona sprzedaż preferencyjna, po której łącznie na składach pozostało 210,7 ton węgla. Pozostały opał został sprzedany w okresie od 20 października 2023 do 14 listopada 2023 roku.

9. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Podstawą działań samorządu lokalnego w obszarze planowania i zagospodarowania przestrzennego, wynikających z przepisów ustawy o samorządzie gminnym, jest dążenie do zapewnienia na obszarze gminy ładu przestrzennego, będącego elementem kształtowania właściwych relacji w środowisku i zmierzających do zachowania zrównoważonego rozwoju. Podstawowymi narzędziami kształtowania ładu przestrzennego, zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jest sporządzanie dokumentów planistycznych przyjmowanych w drodze uchwał przez radę gminy.

Rok 2023 był rokiem wprowadzenia istotnych ustawodawczych zmian w systemie planowania i zagospodarowania przestrzennego, których konsekwencją będzie konieczność kompleksowego przeanalizowania i wyznaczenia na nowo polityki rozwoju przestrzennego gminy. Polityka ta wraz z rozstrzygnięciami dotyczącymi przeznaczenia terenów oraz podstawowych zasad zabudowy i zagospodarowania terenów zostanie zawarta w nowym dokumencie planistycznym – planie ogólnym. Na mocy przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jego przyjęcie spowoduje utratę ważności ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W związku z powyższym, rok 2023 był ostatnim, w którym zaistniała możliwość dokonania aktualizacji obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm, przyjętego Uchwałą Nr XXIV/221/2012 Rady Gminy Chełm z dnia 28 grudnia 2012 r. W dokumencie Studium w kolejnych latach dokonywane były zmiany wynikające ze zmieniających się w czasie uwarunkowań i pojawiających się określonych potrzeb, uzasadnionych korzyściami dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

W 2023 r. na skutek podjęcia uchwał przez Radę Gminy Chełm dnia 29 grudnia 2022 r. oraz 30 marca 2023 roku o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, prowadzone były prace nad kolejną aktualizacją dokumentu. Zakres zmiany Studium został ograniczony do wybranych obszarów, w granicach których dokonano aktualizacji przeznaczenia nieruchomości, a także dokonano uwzględnienia obowiązujących z dniem 1 stycznia 2023 r. nowych granic administracyjnych gminy, wynikających z decyzji Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2021 r. o wyłączeniu z dniem 1 stycznia 2023 r. z granic administracyjnych Gminy Chełm i włączeniu w granice miasta Chełm części obrębów ewidencyjnych Pokrówka, Deputycze Królewskie, Srebrzyszcze, Koza-Gotówka i Rudka, o łącznej powierzchni 470 ha. Prace nad zmianą Studium zakończone zostały uchwałą NR LXIX/655/2023 Rady Gminy Chełm z dnia 30 października 2023 r. W ich wyniku w Studium wyznaczono tereny o przeznaczeniu usługowym w miejscowościach Okszów-Kolonia, Rudka, Pokrówka i Zawadówka, w tym w zakresie dotyczącym umożliwienia lokalizacji usług publicznych, stanowiących zadanie własne gminy (budowa szkoły podstawowej oraz żłobka), a także tereny pod zabudowę przemysłową, składy i magazyny w miejscowościach Parypse i Weremowice, celem przeznaczenia ich pod lokalizację inwestycji związanych z energetyką odnawialną, w tym magazynami energii.

Zagospodarowywanie terenów na obszarze Gminy Chełm na koniec 2023 r. odbywało się na podstawie 47 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które sporządzone zostały w latach 1998 – 2023:

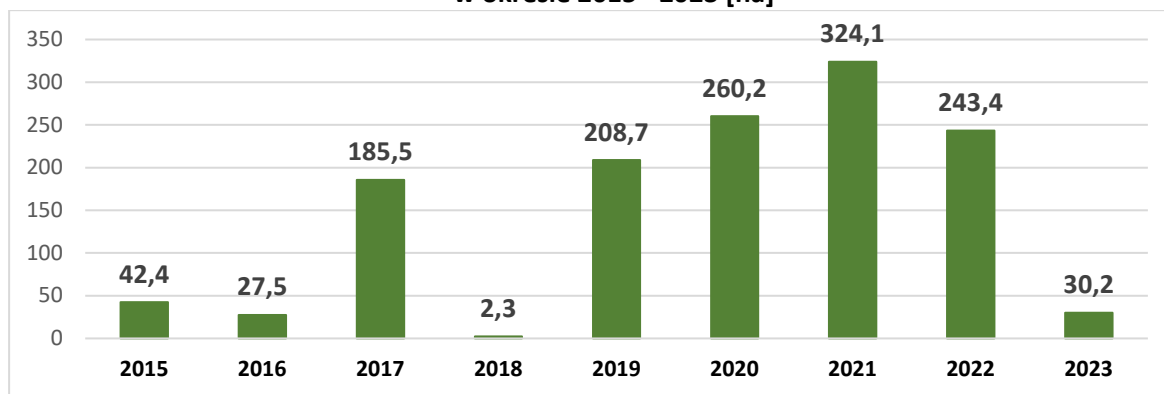
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm, uchwalony w 2004 r. obejmujący cały obszar administracyjny gminy, sporządzony w skali 1:10000, w kolejnych latach poddawany fragmentarycznym zmianom,
- Dwa miejscowe plany uchwalone przed 2004 r., sporządzone w skali 1:1000, utrzymane w całości lub w części na mocy przepisów planu uchwalonego przez Radę Gminy Chełm w 2004 r.,
- 39 miejscowe plany uchwalone po 2004 r. sporządzone w skali 1:1000, stanowiące zmianę dotychczas obowiązujących planów (w tym 1 plan, który został uchwalony w 2023 r. a wszedł w życie w styczniu 2024 r.),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin, uchwalony w 2004 r. przez Radę Gminy Sawin, sporządzony w skali 1:10000 i obowiązujący w granicach obrębu Jagodne do dnia 31 grudnia 2024 r., na mocy przepisów ustawy o samorządzie gminnym,
- Cztery miejscowe plany uchwalone w latach 2011 – 2020 przez Radę Gminy Sawin, sporządzone w skali 1:1000, zmieniające w części plan miejscowy uchwalony w 2004 r., obowiązujące w granicach obrębu Jagodne do dnia 31 grudnia 2024 r., na mocy przepisów o samorządzie gminnym.

W roku 2023 uchwałami Rady Gminy Chełm przyjęto 4 miejscowe plany, obejmujące łącznie powierzchnię 30,2 ha:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów eksploatacji kopalin w obrębach ewidencyjnych Henrysin i Podgórze – Uchwała Nr LXIV/608/2023 z dnia 30 maja 2023 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm dla terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Weremowice, Uher, Żółtańce-Kolonia, Nowosiółki-Kolonia i Rożdżałów – Uchwała Nr LXIV/609/2023 z dnia 30 maja 2023 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm dla terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Stańków i Żółtańce-Kolonia – Uchwała Nr LXIX/657/2023 z dnia 30 października 2023 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy ulicy Gminnej w obrębie ewidencyjnym Pokrówka – Uchwała Nr LXXII/676/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r.

Przedmiotem ustaleń ww. miejscowych planów było przede wszystkim umożliwienie lokalizacji zakładu górniczego dla eksploatacji udokumentowanych złóż piasku na terenie miejscowości Henrysin i Podgórze, uporządkowanie planistyczne terenów przeznaczonych już pod zabudowę w miejscowościach Weremowice, Uher, Żółtańce-Kolonia i Rożdżałów, a także wskazanie nowych terenów pod zabudowę zagrodową i mieszkaniową w miejscowości Nowosiółki-Kolonia i Stańków. Ponadto w miejscowości Pokrówka dokonano aktualizacji obowiązującego miejscowego planu – wyznaczając teren umożliwiającą lokalizację w szerokim zakresie funkcji usługowych o szczególnym znaczeniu społecznym dla rozwoju gminy.

Porównanie powierzchni obszarów objętych planami sporządzonymi w poszczególnych latach w okresie 2015 - 2023 [ha]

Źródło: opracowanie własne

W 2023 r., z inicjatywy Wójta Gminy Chełm, w tym także w odpowiedzi na zgłaszane i uzasadnione wnioski kierowane do Urzędu Gminy o zmianę przeznaczenia nieruchomości w miejscowych planach, podejmowane były czynności związane z przystępowaniem do opracowywania kolejnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rada Gminy, na wniosek Wójta Gminy, w 2023 roku przystąpiła do sporządzenia 7 miejscowych planów dla wybranych terenów, obejmujących łącznie obszar 444 ha. W przypadku jednego z przystąpień tj. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy ulicy Gminnej w obrębie ewidencyjnym Pokrówka, prace planistyczne w tym samym roku zostały zakończone, przyjęciem przez Radę Gminy Chełm uchwały. Prowadzone w 2023 r. prace planistyczne, rozpoczęte w latach poprzednich i niezakończone z końcem 2023 r. dotyczyły m.in. wyznaczenia na wybranych obszarach nowych terenów pod zabudowę lub dokonania aktualizacji przeznaczenia budowlanego terenów:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej w miejscowościach Weremowice i Zagroda,
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej w miejscowościach Okszów i Okszów-Kolonia,
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Żółtańce (obszar przy zalewie w Żółtańcach),
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej w miejscowościach Nowosiółki-Kolonia, Nowosiółki, Stołpie, Ochoża-Kolonia, Horodyszcze, Okszów i Żółtańce,
- zabudowy zagrodowej w miejscowości Krzywice,
- zabudowy letniskowej i rekreacji indywidualnej oraz terenów zieleni urządzonej przy zalewie w Żółtańcach.

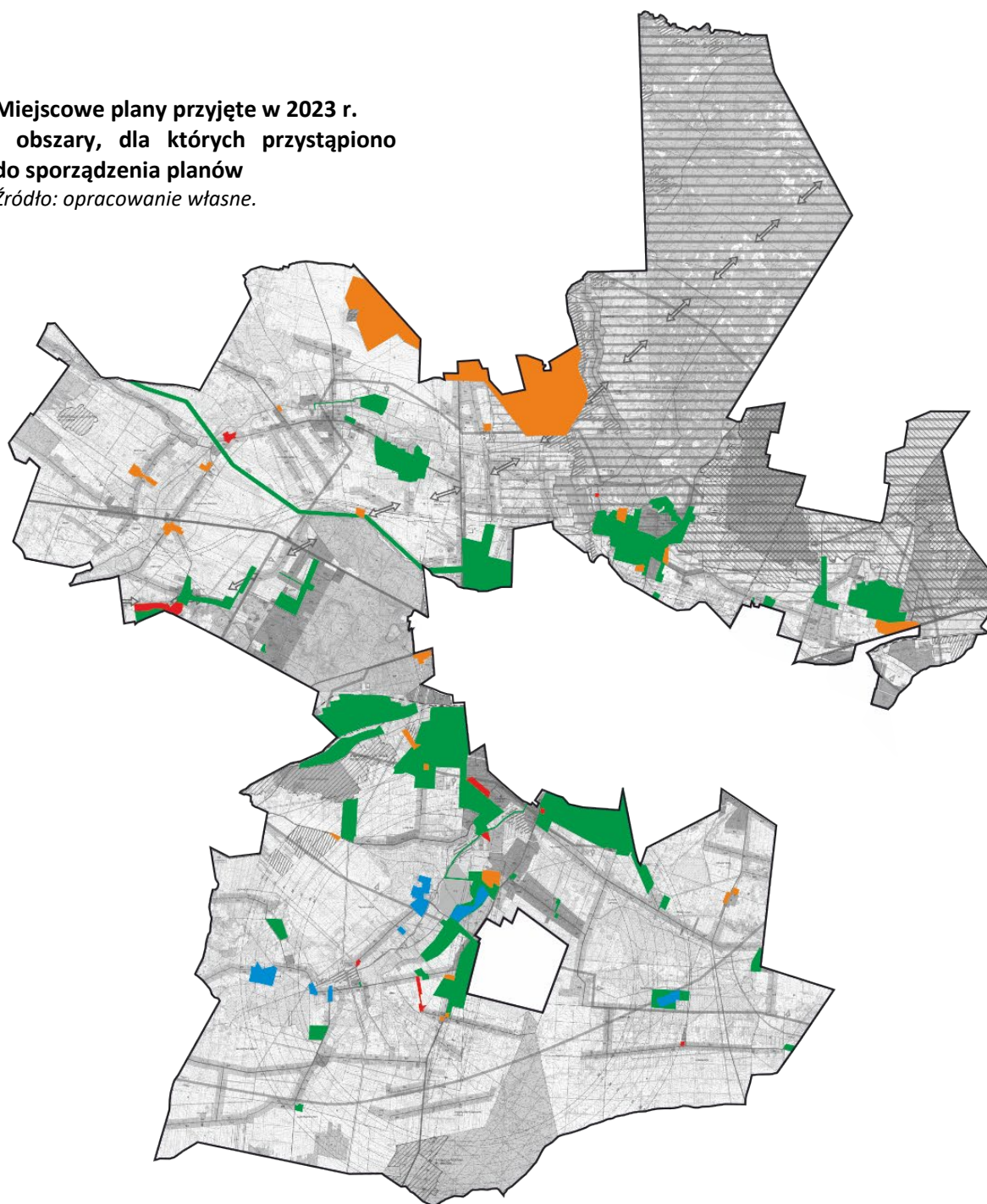
Ponadto zwrócić należy uwagę na 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, do których przystąpiono w 2023 r., mające szczególne znaczenia dla planowania przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Jednym z nich jest miejscowy plan opracowywany dla obszaru obrębu ewidencyjnego Jagodne, w jego pełnych granicach ewidencyjnych. Uchwalenie przez Radę Gminy Chełm planu stanowić będzie zakończenie 3-letniego etapu włączenia obrębu Jagodne, położonego wcześniej w granicach Gminy Sawin, w obowiązującą na terenie Gminy Chełm politykę kształtowania przestrzeni, w tym celem ustanowienia na obszarze gminy możliwie maksymalnie spójnych i jednolitych warunków oraz zasad realizacji inwestycji budowlanych. Opracowanie miejscowego planu dla obrębu Jagodne spowoduje skokowy wzrost w granicach gminy nowych potencjalnych terenów inwestycyjnych, służących rozwojowi zabudowy, w szczególności mieszkaniowej jednorodzinnej oraz letniskowej, a także zagrodowej i usługowo-produkcyjnej. W przypadku dwóch pozostałych miejscowych planów, ich szczególna waga dla rozwoju gminy wynika z zakresu i przedmiotu stanowiącego o rozbudowie oferty terenów inwestycyjnych, umożliwiających lokalizację na terenie gminy produkcji i usług. Są to:

- miejscowy plan opracowywany dla terenów produkcji i usług w miejscowościach: Parypse, Zawadówka, Weremowice, Srebrzyszcze, Strupin Duży i Strupin Mały, wyznaczający ok. 35 ha terenów inwestycyjnych,
- miejscowy plan opracowywany dla obszaru w miejscowości Staw, wyznaczający ok. 110 ha terenów przeznaczonych pod lokalizację elektrowni słonecznej.

Podsumowując, na koniec 2023 r. w fazie sporządzania znajdowało się 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 3 miejscowe plany, do których sporządzenia przystąpiono w latach wcześniejszych. Powyższe stanowi o nieustannie trwałym wysokim poziomie zaangażowania i działań Gminy Chełm w obszarze planowania przestrzennego, co wyróżnia ją na tle innych lokalnych samorządów w powiecie oraz w regionie.

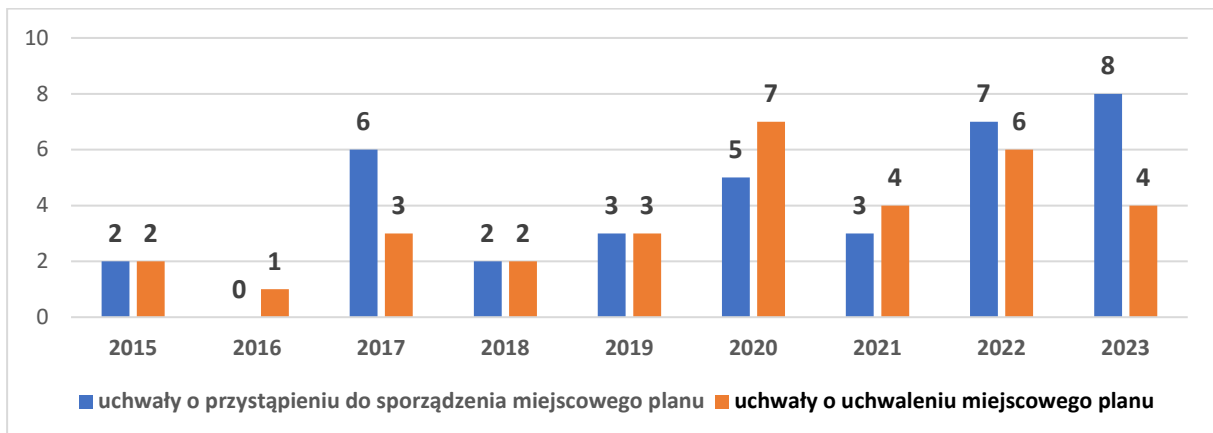
**Miejscowe plany przyjęte w 2023 r.
i obszary, dla których przystąpiono
do sporządzenia planów**

Źródło: opracowanie własne.

- obowiązujące miejscowe plany sporządzone w skali 1:1000 - stan na koniec 2022 roku
- obowiązujące miejscowe plany przyjęte w 2023 roku
- granice obszarów sporządzania miejscowych planów, do których przystąpiono przed 2023 roku
- granice obszarów sporządzania miejscowych planów, do których przystąpiono w 2023 roku

Porównanie liczby podjętych uchwał w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu i uchwał uchwalających miejscowy plan w latach 2015-2023

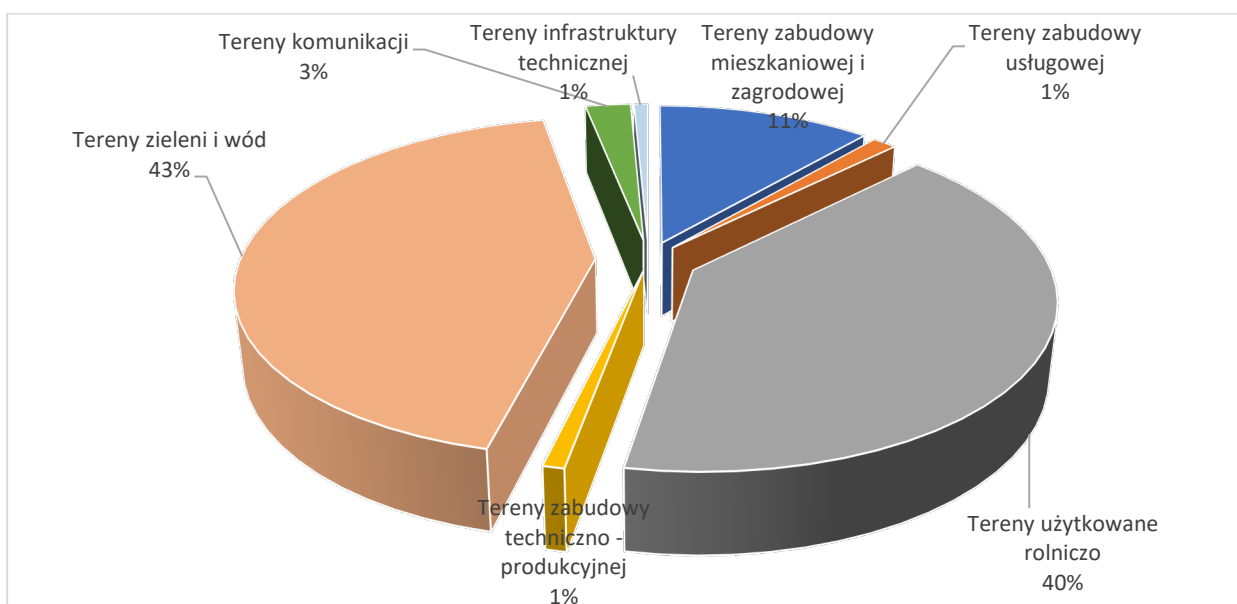

Źródło: opracowanie własne

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przyjętych w 2023 roku, wyznaczone zostały tereny służące rozwojowi mieszkalnictwa, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (5,56 ha), tereny zabudowy zagrodowej (4,46 ha) oraz tereny o funkcji mieszanej - zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (0,30 ha). Pozostałe tereny o funkcji budowlanej przeznaczone były pod zabudowę usługową (2,45 ha). Istotną funkcją terenów w planach przyjętych w 2023 r. był teren górnictwa i wydobywania (11,79 ha), umożliwiający eksploatację złóż kruszywa naturalnego. Z kolei terenami otwartymi w planach były tereny rolnicze, tereny zieleni i wód (o łącznej powierzchni 1,12 ha).

Według stanu na koniec 2023 r. w strukturze przestrzennej gminy, określonej ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, nie zaszły zasadnicze zmiany w porównaniu do stanu na koniec 2022 r. Zmiany funkcji terenów wyznaczonych w miejscowych planach przyjętych w 2023 r. nie spowodowały istotnych zmian w ogólnym bilansie terenów. W przeznaczeniu terenów dominują tereny zieleni i wód (43 %) oraz tereny użytkowane rolniczo (40 %), natomiast 17 % terenów przeznaczonych jest pod zabudowę, infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

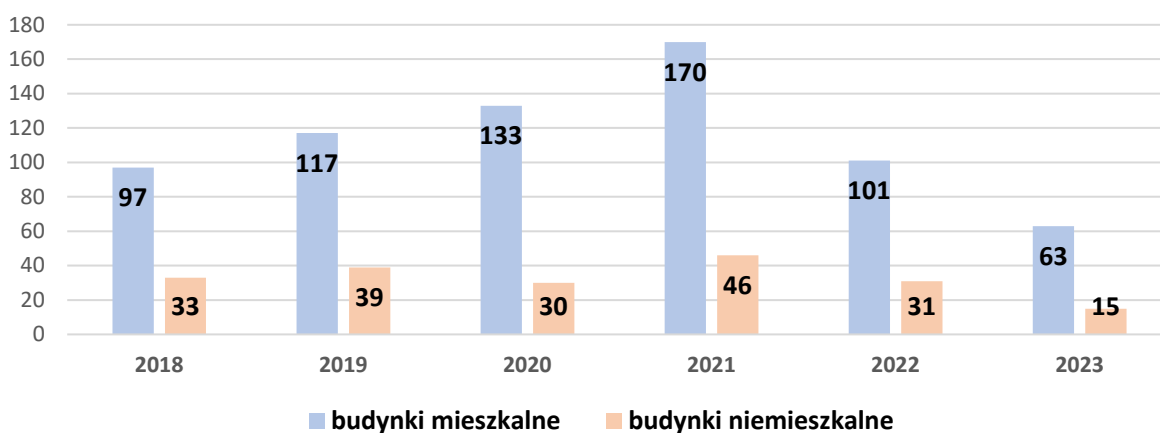
Przeznaczenie terenów w miejscowych planach obowiązujących na terenie gminy na koniec 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gromadzonych w systemie iGeoPlan

Podjęmowane działania samorządu w zakresie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mają bezpośredni wpływ na zachodzące zmiany w przestrzeni gminy, w szczególności w sferze dotyczącej rozwoju budownictwa. Analiza dostępnych danych statystycznych wskazuje jednak, że rozwój budownictwa w ostatnich 2 latach uległ zahamowaniu, o czym świadczą dane dotyczące liczby wydawanych pozwoleń i zgłoszeń na budowę oraz oddawanych do użytkowania budynków. Łączna ich liczba w 2023 r. wynosiła 78, z czego 63 dotyczyło budynków mieszkalnych, 3 budynków z zakresu przemysłu i magazynów, 1 budynku o charakterze użyteczności publicznej oraz 11 innych budynków niemieszkalnych. Powyższe dane dowodzą o spadku zainteresowania inwestorów i mieszkańców gminy realizacją inwestycji budowlanych, co jest bez wątpienia konsekwencją kryzysowych sytuacji społeczno-gospodarczych wywołanych przez czynniki zewnętrzne - najpierw epidemią COVID-19, a następnie trwającą do dziś wojną za wschodnią granicą kraju.

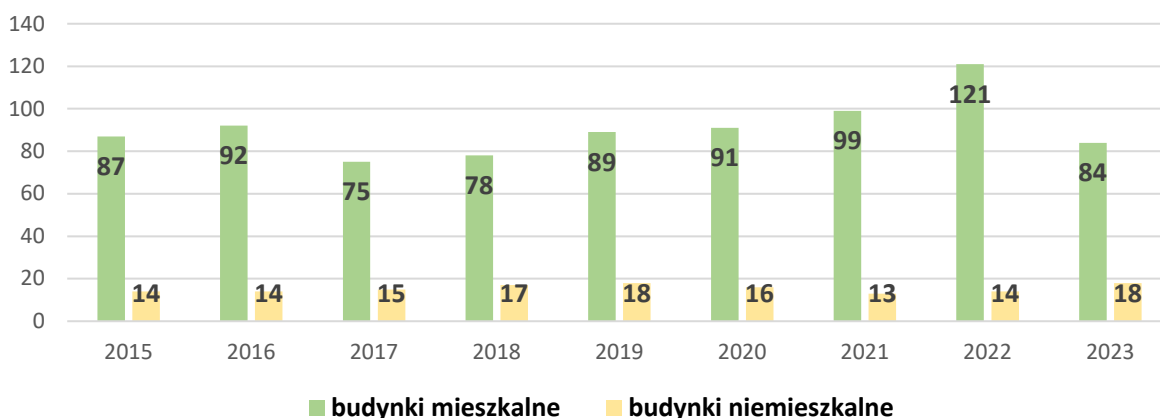
Liczba pozwoleń i zgłoszeń na budowę budynków mieszkalnych i niemieszkalnych na terenie Gminy Chełm w latach 2018-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Negatywna tendencja w zakresie rozwoju budownictwa na terenie gminy zauważalna jest również w przypadku danych dotyczących liczby budynków oddanych do użytkowania. Rok 2023 był pierwszym od 2017 roku, w którym odnotowywano spadek liczby oddawanych budynków w porównaniu do roku poprzedniego. Dane z roku 2023 są bezpośrednią konsekwencją spadku od 2022 roku liczby wydawanych pozwoleń oraz zgłoszeń budów. W 2023 roku oddano do użytkowania 84 budynki mieszkalne tj. 30 % mniej niż w roku 2022 roku. Wzrostowa tendencja dotyczy natomiast budynków niemieszkalnych – ich liczba wzrosła o 29% - z 14 w 2022 roku do 18 w 2023 roku.

Liczba budynków mieszkalnych i niemieszkalnych oddanych do użytkowania na terenie Gminy Chełm w latach 2015-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Powyższe dane statystyczne z roku 2023 wskazują na zauważalny spadek aktywności budowlanej mieszkańców i inwestorów, czego wynikiem nie są jednak uwarunkowania wewnętrzne rozwoju gminy, czy działania gminy z zakresu planowania przestrzennego. Spadek nowych inwestycji budowlanych, determinowany czynnikami zewnętrznymi, nie powinien mieć wpływu na działania gminy w zakresie kreowania polityki rozwoju w kolejnych latach. Czynniki, które będą pozytywnie oddziaływać na rozwój budownictwa na terenie gminy są inwestycje realizowane w roku 2023 r.:

- rozpoczęcie budowy obwodnicy miasta Chełma - drogi ekspresowej S12 wraz z 4 węzłami drogowymi na terenie gminy,
- rozpoczęcie budowy pierwszej dużej inwestycji z zakresu energetyki odnawialnej – farmy fotowoltaicznej o mocy 15 MW w miejscowości Żółtańce,
- budowa linii 400 kV Chełm – Lublin Systemowa wraz z rozbudową stacji GPZ w Horodyszczu.

Wymienione wyżej inwestycje, mające istotny i bezpośredni wpływ na warunki dostępności komunikacyjnej obszaru gminy oraz stan infrastruktury elektroenergetycznej, zwiększają potencjał inwestycyjny gminy, w szczególności w zakresie dotyczącym lokalizacji inwestycji o znaczeniu gospodarczym, w tym ponadlokalnym.

10. STAN PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

10.1. Policja

Informację dotyczącą stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego opracowano na podstawie zaistniałych zdarzeń na terenie Gminy Chełm. Bezpośrednio odpowiedzialnymi za zabezpieczenie prewencyjne w gminie Chełm są policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Chełmie.

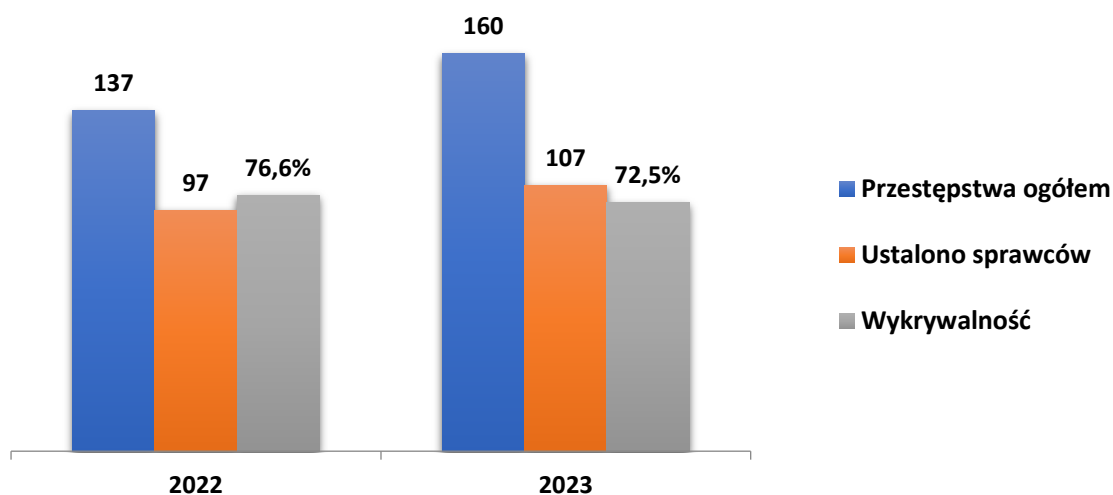
ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ

W 2023 roku na terenie Gminy Chełm stwierdzono łącznie 160 przestępstw (137 w 2022 roku), co daje wzrost o 23 przestępstwa w odniesieniu do poprzedniego roku.

Ponadto z liczby 160 przestępstw stwierdzonych:

- wykryto 116 przestępstw (w 2022 roku: 105) wzrost o 11,
- ustalono 107 sprawców (w 2022 roku: 97) wzrost o 10,
- wykrywalność przestępstw ogółem wyniosła 72,5 % (w 2022 roku: 76,6%) spadek o 4,1 %.

Wykres obrazujący zagrożenia przestępczością na terenie Gminy Chełm

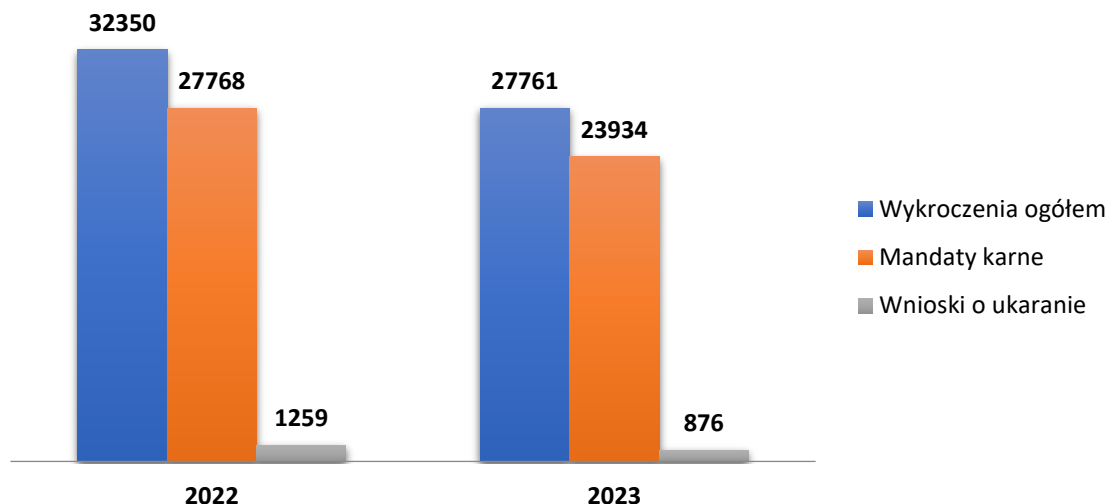

ZAGROŻENIE WYKROCZENIAMI

Na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego istotny wpływ ma również zagrożenie wykroczeniami. W ocenianym okresie policjanci Komendy Miejskiej Policji w Chełmie ujawnili łącznie 27761 wykroczeń (w 2022 roku: 32350), tj. o 4589 wykroczeń mniej.

Na 23934 sprawców wykroczeń policjanci nałożyli mandaty karne (w 2022 roku: 27768), zaś wobec 876 sprawców skierowano wnioski o ukaranie do sądu (w 2022 roku: 1259).

Wykres obrazujący ilość ujawnionych wykroczeń oraz sposób ich zakończenia

KATEGORIE WYKROCZENIA	2022	2023	Różnica
p-ko porządkowi i spokojowi publicznemu	155	197	+42
p-ko bezpieczeństwu osób i mienia	144	182	+38
p-ko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	27453	24055	-3398
p-ko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji: art. 87§1 kw (kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie po użyciu alkoholu)	20	33	+13
p-ko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji: art. 87§1a kw (kierowanie pojazdem nie mechanicznym w stanie nietrzeźwości)	55	36	-19
p-ko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji: art. 87§2 kw (kierowanie pojazdem nie mechanicznym w stanie po użyciu alkoholu)	14	16	+2
p-ko osobie	2	2	+/-
p-ko mieniu	613	605	-8
p-ko obyczajności publicznej	1205	1310	+105
p-ko urządzeniom użytku publicznego	690	135	-555
p-ko przepisom o ochronie przyrody	7	5	-2
p-ko o ochronie zwierząt	2	5	+3
p-ko przepisom o rybactwie śródlądowym	2	0	-2
p-ko przepisom z ustawy o wychowaniu w trzeźwości	751	788	+37
innym przepisom	1237	392	-845
R A Z E M	32350	27761	-4589

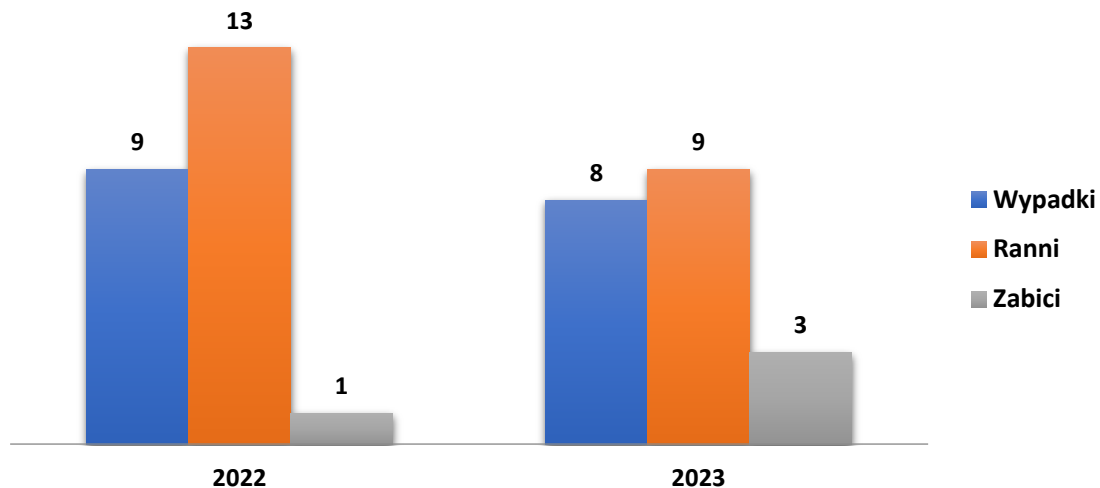
BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM

W analizowanym okresie na drogach Gminy Chełm doszło do 8 wypadków drogowych (w 2022 roku: 9), 9 osób zostało rannych (w 2022 roku: 13), a 3 osoby zginęły (w 2022 roku: 1).

W porównaniu do 2022 roku odnotowano:

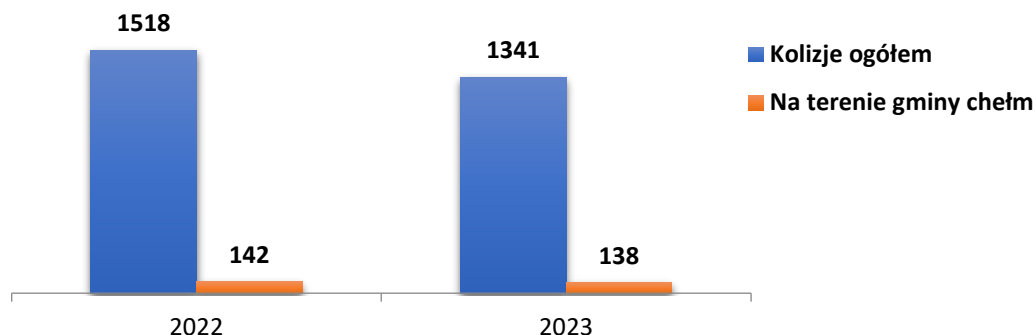
- spadek liczby wypadków o 1,
- spadek liczby rannych o 4,
- wzrost liczby zabitych o 2.

Wykres obrazujący zagrożenie wypadkami drogowymi

W analizowanym okresie na terenie działania KMP w Chełmie odnotowano 1341 kolizji drogowych (w 2022 roku: 1518) co daje spadek o 177 kolizji. Z ogólnej liczby kolizji, 138 miało miejsce na terenie Gminy Chełm (w 2022 roku: 142), tj. o 4 mniej, co stanowi 10,3 % wszystkich kolizji drogowych.

Wykres obrazujący zagrożenie kolizjami drogowymi na terenie powiatu chełmskiego w 2023 roku

DZIAŁANIA PREWENCYJNE

Policjanci KMP w Chełmie na terenie Gminy Chełm przeprowadzili łącznie 105 spotkań z dziećmi, młodzieżą, pedagogami oraz rodzicami. Funkcjonariusze omawiali tematykę odpowiedzialności prawnej nieletnich związaną z popełnianiem czynów karalnych oraz przejawami demoralizacji,

poruszali zagadnienia związane z uzależnieniami od alkoholu i narkotyków oraz bezpieczeństwem w Internecie. Podczas przeprowadzanych działań zwracano szczególną uwagę na profilaktykę agresji rówieśniczej, zachowań nacechowanych tzw. „mową nienawiści”, a także informowano o zasadach bezpiecznego zachowania, które mogą ustrzec dzieci i młodzież przed działalnością przestępców. Podczas spotkań z rodzicami omawiano problematykę odpowiedzialności rodziców za małoletnie dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Chełm na lata 2022-2025, w 2023 roku na przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozdział 85154) wydatkowano 189 300,00 zł natomiast na zwalczanie narkomanii (rozdział 85153) wydatkowano kwotę 7 000,00 zł.

W zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych gmina prowadziła szereg działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, udzielano pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym od alkoholu oraz pomocy ofiarom przemocy domowej. Na powyższe działania składały się m.in.:

- pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych, w tym utrzymywanie Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kierowanie osób uzależnionych na terapię do NZOZ Ośrodek Profilaktyki, Diagnostyki i Terapii Zdrowia Psychicznego „Rodzina” w Chełmie, z którego pomocy skorzystały 292 osoby;
- pomoc psychospołeczna i prawna, w tym prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzielającego pomocy prawnej oraz kierującego ofiary przemocy do właściwych instytucji;
- profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, w tym organizowanie konkursów o tematyce antyalkoholowej, organizowanie w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym oraz dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii realizowanych przez Gminę Chełm polegało na:

- zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
- udzielaniu pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii przez finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych;
- prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów narkomanii, w tym organizowanie i prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w których w minionym roku wzięło udział 491 uczniów.

10.2. Straż Pożarna

Na terenie Gminy Chełm nastąpił spadek liczby zdarzeń o 26 (12%) w porównaniu z rokiem 2022 (pożarów: spadek o 50%, miejscowych zagrożeń: wzrost o 8,7%, alarmów fałszywych: wzrost o 50%)

P O Ż A R Y			MIEJSCOWE ZAGROŻENIA			ALARMY FAŁSZYWE			ZDARZENIA OGÓŁEM		
2022	2023	+wz. -sp.	2022	2023	+wz. -sp.	2022	2023	+wz. -sp.	2022	2023	+wz. -sp.
82	41	-41	126	137	11	8	12	4	216	190	-26

SZKOLENIA

W 2023 r. przeprowadzono 2 szkolenia podstawowe dla strażaków ratowników OSP, kursy ukończyło łącznie 92 strażaków OSP, w tym 5 strażaków z OSP Krzywice, 4 strażaków z OSP Zarzecze, 2 strażaków z OSP Żółtańce, 1 strażak z OSP Staw oraz 1 strażak z OSP Strupin Duży. Przeprowadzono szkolenie Naczelnika OSP, szkolenie to ukończyło 20 strażaków OSP w tym 2 strażaków OSP Zarzecze, 2 strażaków z OSP Strupin Duży oraz 1 strażak z OSP Żółtańce. Przeprowadzono szkolenie z ratownictwa technicznego wg programu z roku 2006 – kurs ukończyło 23 strażaków OSP w tym 4 strażaków z OSP Strupin Duży oraz 1 strażak z OSP Żółtańce. Przeprowadzono także szkolenie dla kierujących działaniami ratowniczymi (dowódców OSP), kurs ukończyło 27 strażaków OSP, w tym 4 strażaków z OSP Strupin Duży oraz 1 strażak z OSP Krzywice.

ĆWICZENIA

W 2023 r. przeprowadzono 8 ćwiczeń na obiektach, zgodnie z planem ćwiczeń taktyczno-bojowych JRG PSP i OSP oraz 1 ćwiczenie w ramach ćwiczeń między powiatowych na terenie Terminalu Przetłokowego gazu płynnego Tezet w Brzeźnie gm. Dorohusk. Na terenie gm. Chełm przeprowadzono ćwiczenia na obiektach Centrum Lotniczego PANS Lotnisko Deputyczne Królewskie oraz na obiektach Zakładu Produkcyjnego nr 1 AZA-TECH Sp. z o.o. również w Deputycznych Królewskich.

ZAWODY

W 2023 r. zorganizowano gminne zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP oraz powiatowe zawody sportowo-pożarnicze Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. W zawodach gminnych Gminy Chełm uczestniczyły 3 drużyny męskie OSP i 5 drużyn MDP. W zawodach powiatowych Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w Wierzbicy uczestniczyła drużyna MDP z OSP Krzywice w kategorii chłopców, która w klasyfikacji generalnej zajęła 4 miejsce.

DOTACJE

W 2023 r. KM PSP w Chełmie pośredniczyła w przyznawaniu dofinansowań dla jednostek OSP na zakup sprzętu pożarniczego, wyposażenia osobistego strażaków i remonty obiektów OSP:

- w ramach dotacji KSRG –dofinansowanie otrzymało OSP Staw w kwocie 4.000 zł,
- w ramach dotacji MSWiA –dofinansowanie otrzymały OSP Zarzecze – 11.000 zł, OSP Krzywice – 4.000 zł, OSP Rożdżałów – 3.000 zł, OSP Stare Deputyczne – 3.000 zł, OSP Strupin Duży – 3.000 zł, OSP Weremowice – 2.500 zł, OSP Żółtańce – 2.500 zł
- w ramach dotacji dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych OSP - dofinansowanie otrzymały OSP Krzywice 3.500 zł, OSP Rożdżałów – 3.000 zł, OSP Strupin Duży – 3.500 zł oraz OSP Zarzecze – 3.000 zł.

KSRG

W Planie Rozwoju Sieci Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego – jednostka OSP Staw została wskazana do realizacji zadań podstawowych w zakresie ratownictwa technicznego. OSP Zarzecze ujęta jest w planie sieci jednostek ochotniczych straży pożarnych przewidzianych do włączenia do krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego.

Zestawienie wyjazdów w Gminie Chełm:

Jednostka	KSRG	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ćwiczenia	Razem
OSP Staw	TAK	7	36		2	46
OSP Zarzecze		8	43			53
OSP Krzywice		2	3			5
OSP Rożdżałów		0	1			1
OSP Deputyczne Stare		0	2			2

OSP Weremowice		1	4			5
OSP Żółtańce		1	2			3
OSP Strupin Duży		0	4			5
Razem						129

10.3. Obronność i zarządzanie kryzysowe

W sprawach obronnych zrealizowano:

- 1) wydano 26 decyzji na świadczenia osobiste i rzeczowe na rzecz SZ RP;
- 2) wydano 15 decyzji uchylających decyzje nakładające obowiązek wykonania świadczeń na rzecz Sił Zbrojnych RP;
- 3) do kwalifikacji wojskowej wezwano 107 osób, stawili się 98 osób.

W zakresie obrony cywilnej zrealizowano:

Przeprowadzono przegląd stanu technicznego sprzętu obrony cywilnej oraz wybrakowano sprzęt na łączną sumę 1983 zł. Po wybrakowaniu stan wartościowy sprzętu znajdującego się w magazynie wynosi 5519,70 zł;

11. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI ANTYALKOHOLOWEJ

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Chełm na lata 2022-2025, w 2023 roku na przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozdział 85154) wydatkowano 189 300,00 zł natomiast na zwalczanie narkomanii (rozdział 85153) wydatkowano kwotę 7 000,00 zł.

W zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych gmina prowadziła szereg działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, udzielano pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym od alkoholu oraz pomocy ofiarom przemocy domowej. Na powyższe działania składały się m.in.:

- pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych, w tym utrzymywanie Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kierowanie osób uzależnionych na terapię do NZOZ Ośrodek Profilaktyki, Diagnostyki i Terapii Zdrowia Psychicznego „Rodzina” w Chełmie, z którego pomocy skorzystało 292 osoby;
- pomoc psychospołeczna i prawna, w tym prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzielającego pomocy prawnej oraz kierującego ofiary przemocy do właściwych instytucji;
- profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, w tym organizowanie konkursów o tematyce antyalkoholowej, organizowanie w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym oraz dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii realizowanych przez Gminę Chełm polegało na:

- zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
- udzielaniu pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii przez finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych;
- prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów narkomanii, w tym organizowanie i prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w których w minionym roku wzięło udział 491 uczniów.

Ośrodek Pomocy Osobom Uzależnionym

W 2023 roku do Ośrodka Pomocy Osobom Uzależnionym w Chełmie doprowadzono 67 osób z terenu gminy będących w stanie nietrzeźwości (w 2022 roku 59 osób).

Dotacja celowa z budżetu Gminy Chełm na poczet częściowego pokrycia kosztów działania Ośrodka Pomocy Osobom Uzależnionym, związanych z przyjmowaniem osób nietrzeźwych, mieszkańców gminy, wyniosła 7 000,00 zł.

12. POMOC SPOŁECZNA

12.1. Zatrudnienie, struktura i finanse

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Chełm zatrudniał 16 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w ramach umów o świadczenie usług - 20 opiekunów nad osobami wymagającymi pomocy osób drugich.

Pracownicy OPS Gminy Chełm

	Razem	Stanowiska urzędnicze	Stanowiska pomocnicze
Kobiety	14	8	6
Mężczyźni	2	2	0

W liczbie pracowników na stanowiskach pomocniczych ujęto 6 pracowników socjalnych.

Wykształcenie pracowników:

- wyższe magisterskie – 12 osób,
- wyższe zawodowe – 3 osoby,
- średnie – 1 osoba.

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Chełm realizował zadania własne, w tym z zakresu pomocy społecznej oraz zadania zlecone przez administrację rządową i samorządową. Były to głównie zadania dotyczące:

- pomocy społecznej,
- dodatków mieszkaniowych,
- świadczeń rodzinnych,
- świadczeń wychowawczych,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- postępowania w sprawach dłużników alimentacyjnych,
- postępowania w sprawie ustalenia dochodu i wydawania zaświadczeń do programu „Czyste powietrze”,
- dodatku osłonowego,
- dodatku węglowego,
- dodatek do gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła,
- karta dużej rodziny,
- dodatek elektryczny,
- pomoc obywatelom Ukrainy

Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Chełm kształtował się następująco:

Zadania	Plan	Wydatki	Środki wykorzystane z budżetu w %
Zadania własne gminy	3 859.003,95 zł	3 771.064,27 zł	97,72 %
Finansowane z budżetu gminy	2 962.700,00 zł	2 907.857,21zł	98,15 %
Finansowane z funduszu COVID - 19	92.920,01 zł	86.420.01 zł	93,01 %
Finansowane z Funduszu Pomocy	130.563,94 zł	130.201,94 zł	99,72 %
Dofinansowane dotacją z budżetu państwa	672.820,00 zł	646.585,11 zł	96,10%
Zadania zlecone gminie	5 858.953,00 zł	5 674.410,90 zł	96,85 %
Razem	9 717.956,95 zł	9 445,475,17 zł	97,20 %

Procentowy udział wydatków na realizację zadań OPS Gminy Chełm z uwzględnieniem źródeł ich finansowania w 2023 roku:

Zadania własne:

- środki własne gminy – 2 907.857,21 zł,
- środki z funduszu COVID 19 – 86.420,01 zł,
- fundusz pomocy (Ukraina) - 130.201,94 zł,
- dofinansowanie do zadań, dotacja celowa – 646.585,11 zł.

Zadania zlecone:

- środki budżetu państwa – 5 674.410,90 zł.

12.2. Świadczenia z pomocy społecznej

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są na wniosek, który może złożyć:

- osoba zainteresowana,
- jej przedstawiciel ustawowy,
- inna osoba, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego,

Pomoc może być też udzielana z urzędu, za zgodą osoby zainteresowanej.

31 grudnia 2023 roku gminę zamieszkiwało 15 238 osób, natomiast z pomocy społecznej w 2023 roku skorzystało 227 rodzin, w których było 307 osób co stanowiło 2,05 % mieszkańców.

Świadczenia z pomocy społecznej	2020	2021	2022	2023
Rodzin	170	213	218	227
osób w rodzinach	392	321	331	307

Wydane decyzje z pomocy społecznej

	2020	2021	2022	2023
Liczba wydanych decyzji	631	463	557	408

Wydatki na wybrane świadczenia z pomocy społecznej oraz na dodatki mieszkaniowe	
Odpłatność gminy za pobyt w domach pomocy społecznej	819.883,01 zł
Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	36.184,00 zł
Usługi opiekuńcze	362.769,42 zł
Pomoc w zakresie dożywiania	63.850,00 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej (zasiłek stały)	22.206,67 zł
Zasiłki okresowe	70.201,18 zł
Zasiłki stałe	280.413,80 zł
Dodatki mieszkaniowe	13.960,34 zł
Odpłatność za pobyt w schronisku	35.641,07 zł

Liczba osób pobierających wybrane świadczenia				
Rodzaj świadczenia	2020	2021	2022	2023
Zasiłki stałe	44	41	51	53
Zasiłki okresowe	58	48	67	65
Posiłek	88	51	59	108
Usługi opiekuńcze	35	32	31	30
Zasiłki celowe	87	60	62	61
Zasiłki celowe specjalne	3	9	14	8
Zasiłki celowe związane ze zdarzeniem losowym	4	1	4	1
Odpłatność za pobyt w DPS	18	19	20	19
Dodatek mieszkaniowy	6	8	5	5
Odpłatność za pobyt w schronisku	5	5	7	7

Z tytułu świadczonych usług opiekuńczych pobierane są opłaty. Ich wysokość ustalana jest decyzją, w której określany jest udział procentowy ponoszony przez świadczeniobiorcę w stosunku do pełnego kosztu świadczonych usług.

Pełny koszt jednej godziny usług opiekuńczych w poprzednich latach wynosił:

- od 20 lutego 2021 r. - 20,00 zł,
- od 27 stycznia 2022 r. - 23,70 zł,
- od 30 stycznia 2023 r. - 25,10 zł,

W ramach odpłatności ponoszonej przez osoby korzystające z pomocy w formie usług opiekuńczych do budżetu gminy wpłynęło 139,720,74 zł.

12.3. Przemoc w rodzinie

W 2023 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. W trakcie bezpośrednich spotkań przedstawiciele poszczególnych instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego zaprezentowali sprawozdania z podejmowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy. Omówiono również szereg innych zagadnień m. in. związanych z działalnością informacyjną i szkoleniową, analizowano bieżące problemy. Analizowano również informacje dotyczące realizowanych bądź zrealizowanych już działań. Omawiano procedury „Niebieskie Karty”.

W 2023 roku powołano 37 grup roboczych i diagnostyczno – pomocowych w ramach procedury „Niebieskie Karty”. 10 grup roboczych kontynuowało pracę w okresie sprawozdawczym, a 27 powołanych było w omawianym okresie. Grupy robocze spotkały się na posiedzeniach 96 razy, działaniami grup objętych było 37 rodzin, 110 osób w rodzinie.

W roku 2023 zakończono procedurę "Niebieskie Karty" w 29 postępowaniach. W 24 przypadkach zakończono procedurę w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie.

Liczba osób objętych pomocą zespołu interdyscyplinarnego		
1.	Liczba rodzin, w stosunku do których ZI/Grupy Robocze podejmował/y działania określone w Gminnym programie przeciwdziałania przemocy oraz ochronie ofiar przemocy w rodzinie	37
	- w tym: liczba środowisk, w których zastosowano Niebieską Kartę	25
	- liczba kontynuowanych Niebieskich Kart (z lat ubiegłych)	12
2.	Liczba sprawców przemocy, z którymi pracowały Grupy Robocze	34
	- w tym: mężczyźni	29
	- kobiety	5
	- dzieci	0
3.	Liczba ofiar przemocy	41
	- w tym: mężczyźni	3
	- kobiety	25
	- dzieci	13
4.	Liczba sprawców przemocy objętych programami korekcyjno - edukacyjnymi	0

12.4. Świadczenia rodzinne i opiekuńcze oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Liczba osób/rodzin pobierających świadczenia rodzinne i opiekuńcze	
Zasiłki rodzinne z dodatkami	245 rodzin na kwotę - 869.532,54 zł
Świadczenie „Za życiem”	1 rodzina na kwotę - 4.000,00 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	99 osób na kwotę - 2 584.084,40 zł
Zasiłki pielęgnacyjne	425 osób na kwotę - 1 002.360,96 zł
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	56 osób na kwotę – 243.702,27 zł
Świadczenie rodzicielskie	48 rodzin na kwotę - 245.354,40 zł
Maluch z Gminy Chełm	62 rodziny na kwotę – 37.200,00 zł
Zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	41 rodzin na kwotę - 41.000,00 zł

W 2023 r. widoczny jest postępujący od lat spadek liczby osób pobierających świadczenia rodzinne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna, natomiast obserwuje się wzrost pobieranych świadczeń związanych z niepełnosprawnością własną lub członków rodziny. W ewidencji Gminy Chełm jest 87 dłużników alimentacyjnych, w tym zamieszkujących teren Gminy – 63.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Gminny program wspierania rodziny na lata 2023 – 2025 ma na celu wzmocnienie roli rodziny poprzez wsparcie instytucjonalne i integrację społeczno – zawodową. Ma być pomocą dla osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka tak, aby członkowie rodziny dążyli do m.in. samodzielności i odpowiedzialności. W 2023 r. 6 osób przebywało w placówce opiekuńczo – wychowawczej (Dom Dziecka), koszt 317.471,23 zł, natomiast w rodzinnej pieczy zastępczej było 20 dzieci, koszt 61.794,09 zł. Koszt poniesiony przez Gminę Chełm to kwota - 379.265,32 zł.

12.5. Karta Dużej Rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Chełm realizował rządowy program dla rodzin wielodzietnych zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o „Karcie Dużej Rodziny” (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 2424). Karta to system zniżek dla rodzin wielodzietnych w zakresie zakupów: artykułów spożywczych, edukacji, kultury, łączności, mieszkania, odzieży i obuwia, sportu, rekreacji, turystyki, transportu, usług, usług na odległość. Program zniżek dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny jest niezwykle rozwinięty, uczestniczy w nim niemal 25 tysięcy firm w Polsce, a uprawnienia do rabatów przysługują milionom Polaków. Miejsca honorujące „Kartę Dużej Rodziny” oznaczone są specjalną naklejką. W roku 2023 wydano 373 karty uprawniające do korzystania z Programu wsparcia rodziny 3+ oraz 4 duplikaty. Zadanie do 31.01.2023 r. - realizował Urząd Gminy Chełm – Wydział Promocji, od 01.02.2023 r. – zadanie realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Chełm. Koszty obsługi zadania wyniosły **3.501,00 zł** (zadanie zlecone).

12.6. Postępowania w sprawie ustalenia dochodu i wydawania zaświadczeń do programu „Czyste powietrze”

W ramach Programu „Czyste Powietrze”. Wydawane są zaświadczenia w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie. Procedurę wydawania wyżej wymienionych zaświadczeń OPS Gminy Chełm rozpoczął w 2020 r. W ramach programu w tym roku wydano 225 zaświadczeń (2020 r. – 10 szt., 2021 r. – 76 szt., 2022 r.- 67 szt.).

12.7. Dodatki

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Chełm realizował dodatkowe zadania z programów rządowych:

Program Maluch w Gminie Chełm – zadanie finansowane w 100 % z budżetu gminy – w roku 2023 wypłacono 62 świadczenia na kwotę 37.200,00 zł. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli co najmniej przez 12 miesięcy przed złożeniem wniosku i w dniu złożenia wniosku nadal zamieszkuje w Gminie Chełm wraz z dzieckiem. Świadczenie to przysługiwało w wysokości 600,00 zł, od stycznia 2024 r. 1.000,00 zł. Wniosek o zapomogę należy złożyć w terminie 12 miesięcy od urodzenia się dziecka.

Dodatek węglowy – w roku 2023 wypłacono 6 świadczeń na łączną kwotę 18.000,00 zł. Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwa stałe zasilane węglem kamiennym, brykietem lub pelletem zawierającym co najmniej 85 % węgla kamiennego. Świadczenie nie było uzależnione od kryterium dochodowego. Warunkiem do złożenia wniosku była między innymi poprawnie złożona deklaracja do CEEB w ustawowym terminie.

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła - w roku 2023 wypłacono 12 świadczeń na łączną kwotę 12.000,00 zł. Nie był uzależniony od kryterium dochodowego. Warunkiem do złożenia wniosku była między innymi poprawnie złożona deklaracja do CEEB w ustawowym terminie.

Dodatek elektryczny - zadanie realizowane było od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r. Złożono ogółem 48 wniosków. Wydano ogółem 10 decyzji, w tym 2 odmowne – powodem odmowy było złożenie wniosku przez osobę nie uprawnioną do świadczenia, 8 decyzji o uchyleniu postępowania na prośbę wnioskodawcy. Wydano również 38 informacji o przyznaniu świadczenia. Warunkiem do złożenia wniosku była między innymi poprawnie złożona deklaracja do CEEB w ustawowym terminie oraz odpowiednie zużycie MWh udokumentowane fakturą, od zużycia uzależniona była wysokość świadczenia. Dodatek elektryczny dla gospodarstwa domowego wynosił 1000 zł, a w przypadku gdy

zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021r. wyniosło więcej niż 5 MWh, dodatek elektryczny wynosił 1500 zł.

12.8. Pomoc obywatelom Ukrainy

Na podstawie Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022 r., (Dz. U. z 2024 r. poz. 167) od 18 marca 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Chełm aktywnie włączył się w działania podejmowane przez Gminę Chełm na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa. Obywatelom Ukrainy, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, mogło być przyznane na wniosek obywatela RP, świadczenie pieniężne w wysokości świadczenia – 40 zł za osobę dziennie. Świadczenie było przyznawane na podstawie wniosku za okres faktycznego zapewniania zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. O kolejne świadczenie mógł się ubiegać obywatel Ukrainy, który złożył wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

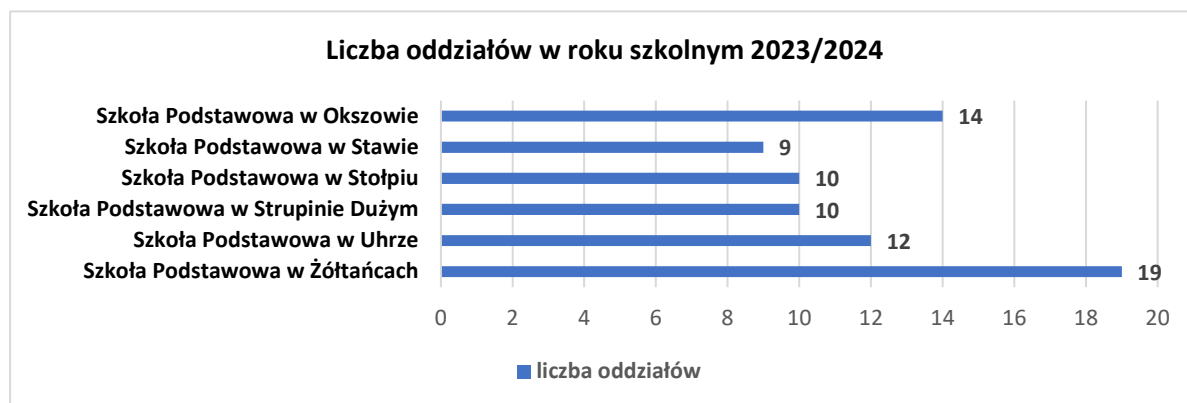
Na tzw. świadczenie 300 w 2023 r. złożono 6 wniosków na kwotę 1,800,00 zł. Na tzw. świadczenie 40 zł złożono 44 wnioski (łącznie 2535 świadczeń) na kwotę 104.400,00 zł. Zabezpieczono również posiłek w szkole dla dzieci uczęszczających do naszych placówek oświatowych, z tej formy pomocy skorzystało 7 osób (łącznie 612 świadczenia) na kwotę 14.896,00 zł, ze świadczeń rodzinnych, świadczeń pielęgnacyjnych, i składek społecznych skorzystały 2 rodziny na kwotę 16.788,21 zł, opłacono składkę zdrowotną w wysokości 1.106,10 zł.

13. OŚWIATA

13.1. Organizacja szkół

W roku 2023 Gmina Chełm była organem prowadzącym dla 6 szkół podstawowych:

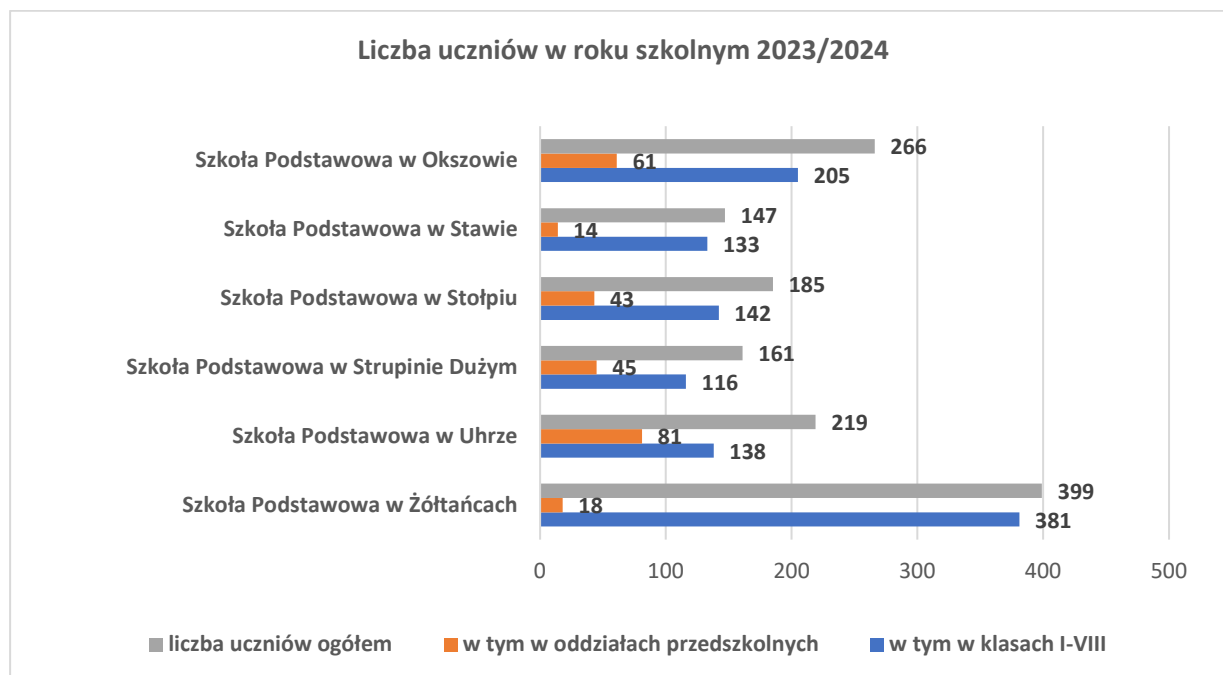
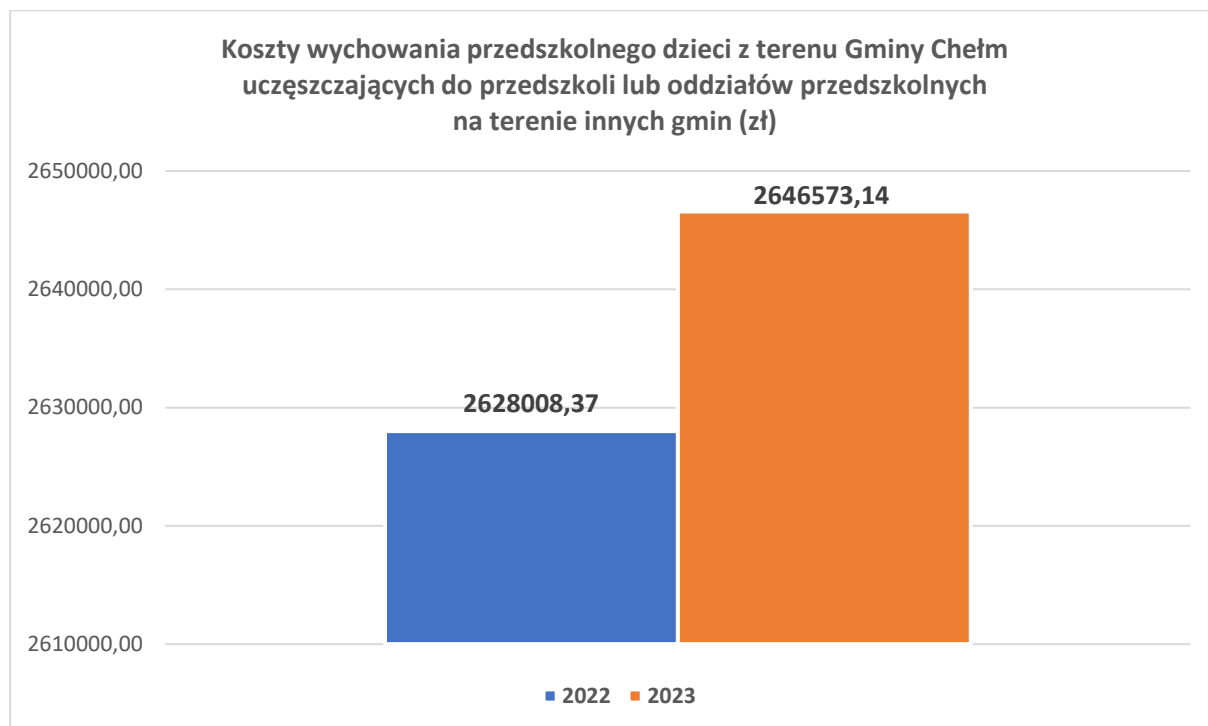
- Szkoły Podstawowej im. Św. Jana Pawła II w Okszwie,
- Szkoły Podstawowej w Stawie (od 1.04.2024 im. Marszałka J. Piłsudskiego).
- Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Stołpiu,
- Szkoły Podstawowej im. Władysława Broniewskiego w Strupinie Dużym,
- Szkoły Podstawowej im. Romualda Traugutta w Uhrze,
- Szkoły Podstawowej im. Ks. Józefa Dąbrowskiego w Żółtańcach.

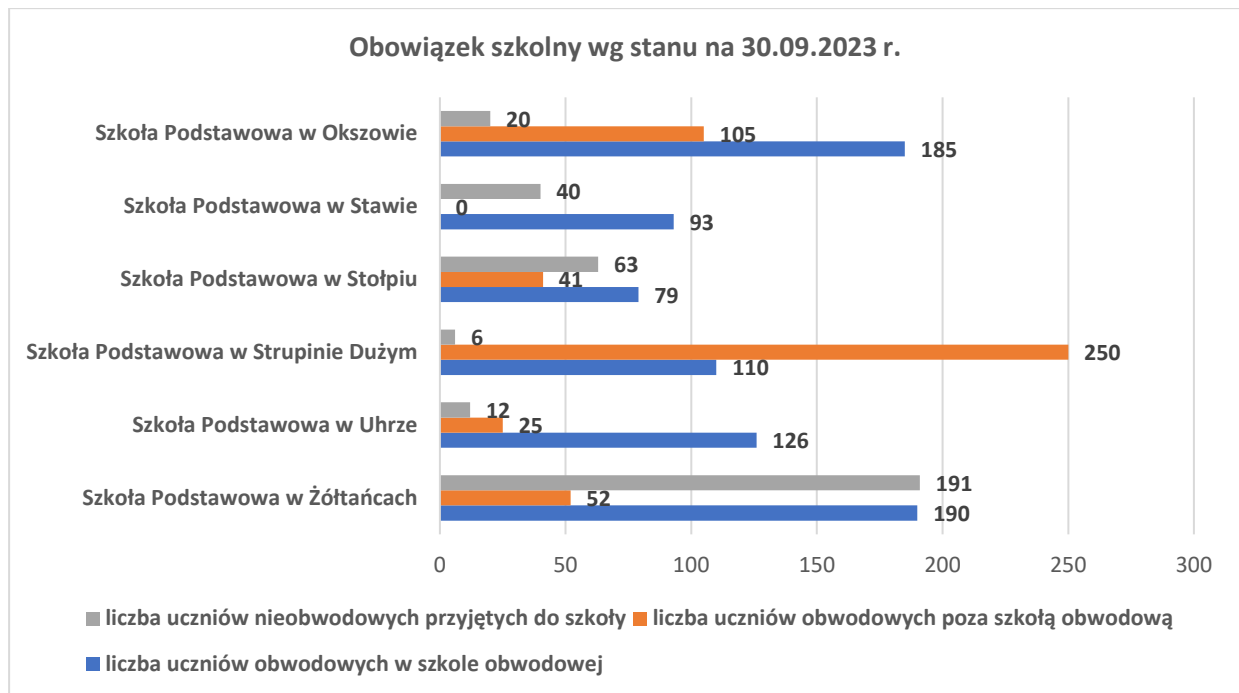
Źródło: Arkusze organizacji na 30.09.2023

W roku szkolnym 2023/2024 w szkołach Gminy Chełm naukę pobiera łącznie 1377 uczniów w 74 oddziałach, w tym 262 dzieci w 13 oddziałach przedszkolnych i 1115 uczniów w 61 oddziałach szkoły podstawowej. 332 uczniów nie obwodowych uczęszcza do szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Chełm, natomiast 473 naszych uczniów spełnia obowiązek szkolny w szkołach poza terenem naszej gminy.

Gmina Chełm nie posiada własnego przedszkola. We wszystkich szkołach podstawowych funkcjonują wyłącznie oddziały przedszkolne. W związku z tym rodzice mogą posyłać swoje dzieci do wybranych przedszkoli na terenie miasta Chełm i innych gmin. Koszty wychowania przedszkolnego dla dzieci z naszego terenu finansuje Gmina Chełm.

Źródło: SIO 30.09.2023

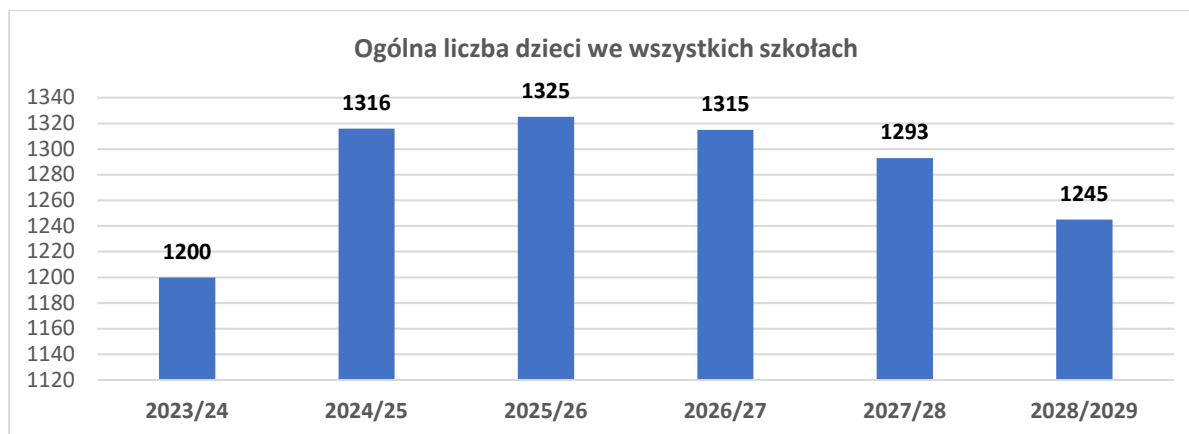
Perspektywa liczby dzieci w szkołach podstawowych w kolejnych latach

	2023/24*	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/2029
SP Okszów	220	242	253	243	240	232
SP Staw	141	155	160	167	164	167
SP Stołpie	158	180	167	162	162	151
SP Strupin D.	126	164	186	197	204	214
SP Uher	161	167	179	185	194	183
SP Żółtańce	394	408	380	361	329	298
Ogółem	1200	1316	1325	1315	1293	1245

Powyższa tabela przedstawia liczbę dzieci obwodowych urodzonych w okresie od 2018 r. do 2023 r. wg danych z ewidencji ludności oraz liczbę dzieci z roku szkolnego 2023/2024, które będą kontynuowały naukę. W perspektywie kolejnych 5 lat liczba dzieci utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Największa liczba uczniów będzie nadal uczęszczała do Szkoły Podstawowej w Żółtańcach.

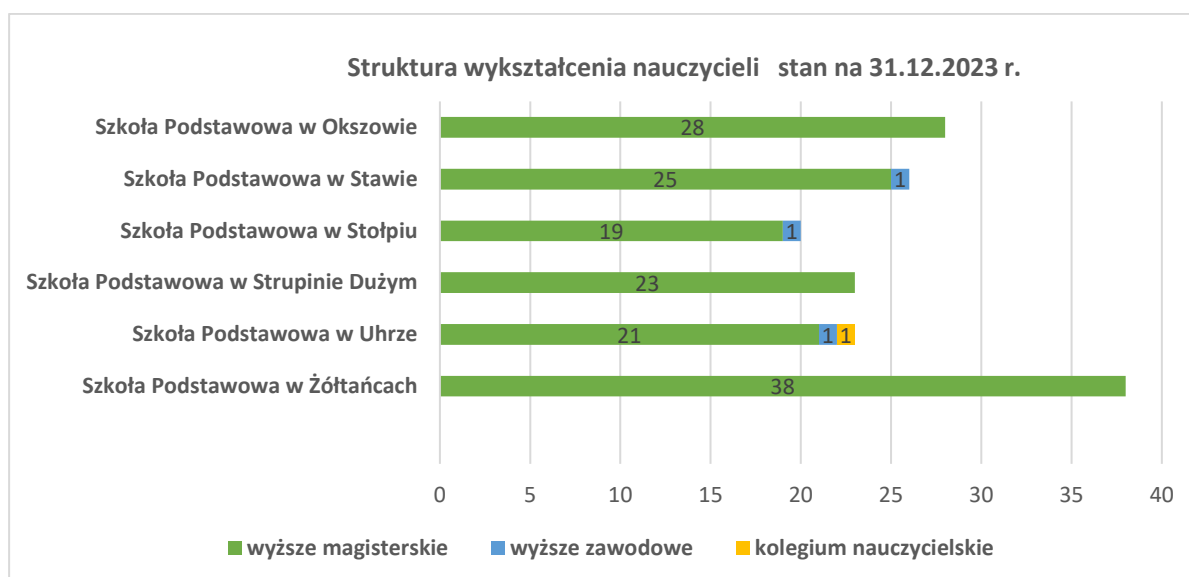
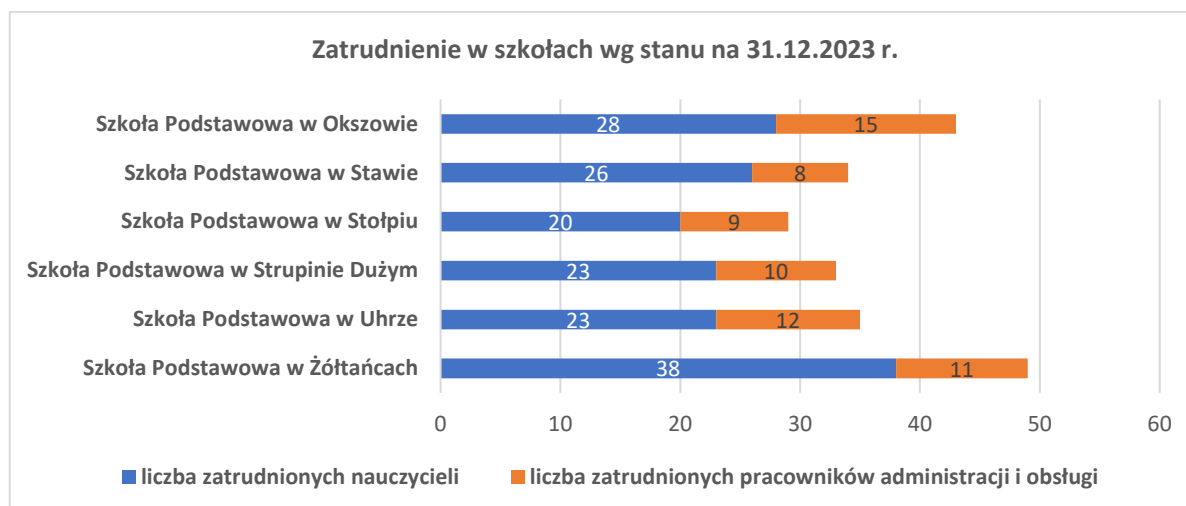
Ogólna liczba dzieci we wszystkich szkołach wg oddziałów w roku szkolnym						
	2023/24*	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/2029
kl. "0" 6 lat	89	197	155	151	130	107
kl. 1	144	89	197	155	151	130
kl. 2	119	144	89	197	155	151
kl. 3	153	119	144	89	197	155
kl. 4	155	153	119	144	89	197
kl. 5	152	155	153	119	144	89
kl. 6	161	152	155	153	119	144
kl. 7	146	161	152	155	153	119
kl. 8	81	146	161	152	155	153
ogółem	1200	1316	1325	1315	1293	1245

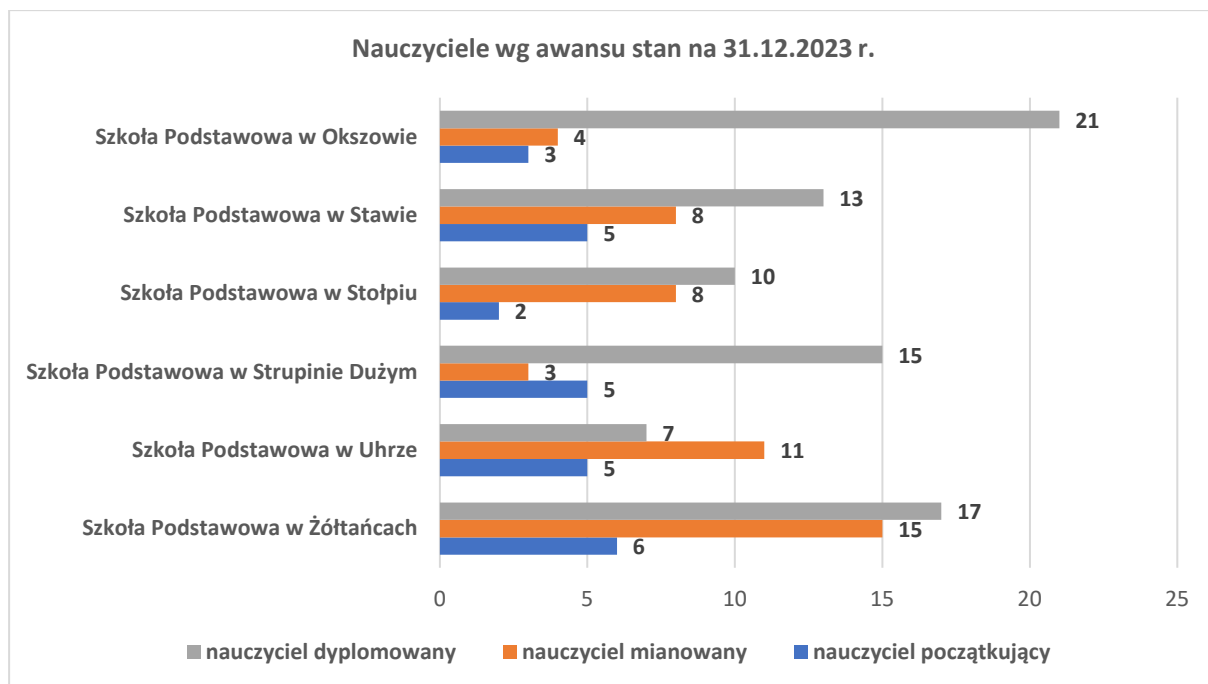
*rok szkolny 2023/24 przedstawia aktualną liczbę wszystkich uczniów, kolorem czerwonym oznaczono dzieci z obwodu wg danych z ewidencji ludności na dzień 09.05.2024 r.

13.2. Kadra nauczycielska oraz pracownicy administracji i obsługi

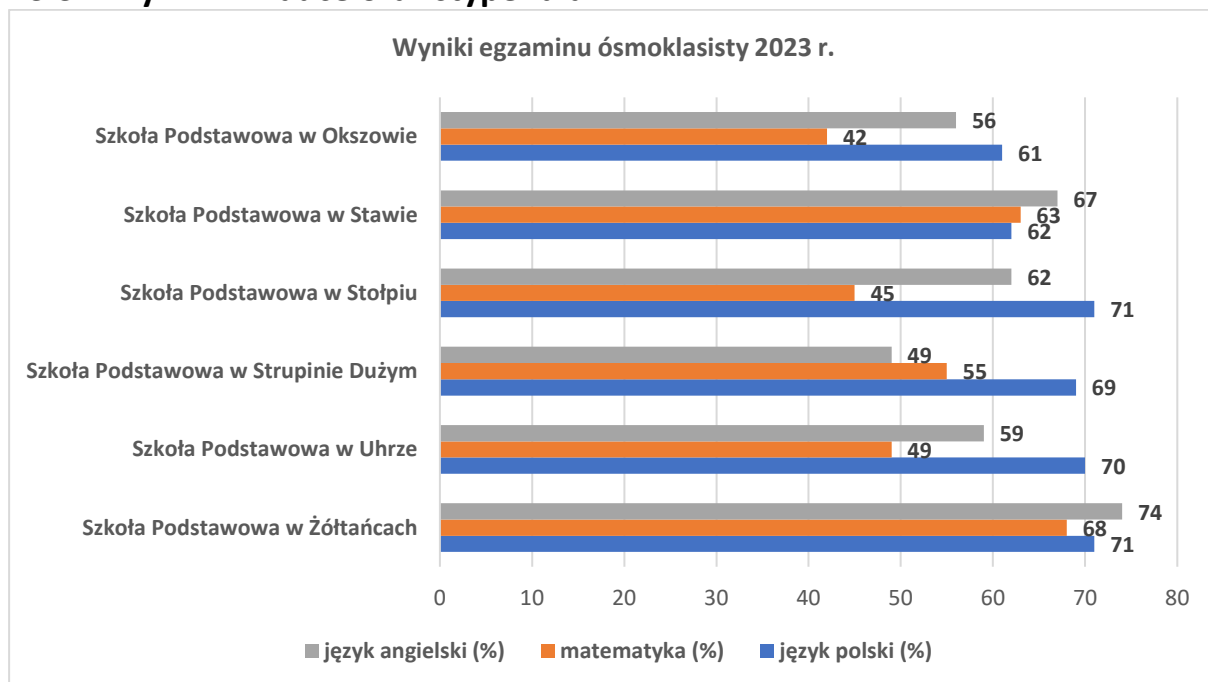
Poziom zatrudnienia nauczycieli wynika z liczby oddziałów, liczby godzin zajęć obowiązkowych oraz zajęć dodatkowych w szkołach. Zatrudnienie pracowników administracji i obsługi związane jest ze specyfiką działalności m.in. z wydawaniem gorących posiłków we wszystkich szkołach, opieką w czasie dowożenia dzieci do szkoły.

Zgodnie z wymogami prawa oraz potrzebami kadrowymi w 2023 r. na doskonalenie zawodowe nauczycieli wydankowano 57.730,50 zł.

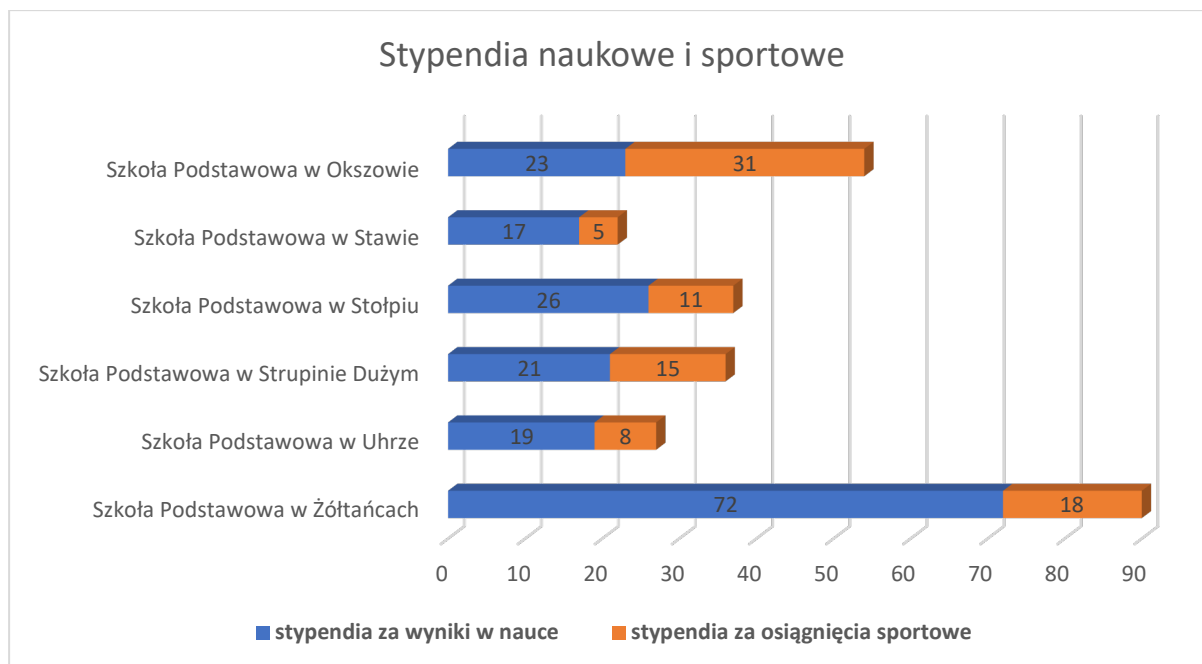
13.3. Wyniki w nauce oraz stypendia

W roku szkolnym 2022/2023 stypendia za wysokie wyniki w nauce i sportowe zostały przyznane uczniom klas IV-VIII. Średnia ocen uprawniającą do stypendium za bardzo dobre wyniki w nauce wynosiła minimum 5,01.

Całkowita kwota wypłacona na realizację powyższego zadania w roku szkolnym 2022/2023 to 42.085,00 zł. Komisje stypendialne przyznały 266 stypendiów uczniom ze szkół podstawowych, w tym 178 stypendiów za wyniki w nauce i 88 za osiągnięcia sportowe.

Liczbę uczniów, którzy otrzymali stypendia obrazuje poniższa tabela.

13.4. Programy w oświacie

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” ma na celu poprawę stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmocnienie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych, jako lokalnych ośrodków życia społecznego. W listopadzie 2022 r. Szkoła Podstawowa w Stawie oraz Szkoła Podstawowa im. M. Skłodowskiej-Curie w Stołpiu zawnioskowały o przyznanie dotacji w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na 2023 rok. Program ten pozwolił na dofinansowanie zakupu książek będących nowościami wydawniczymi i niebędących podręcznikami, nowych elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych, sprzętu komputerowego do wykorzystania przez nauczyciela bibliotekarza, oprogramowania dla bibliotek, czytników e-booków oraz realizację działań promujących czytelnictwo. Gmina Chełm otrzymała w kwietniu 2023 r. dotację dla dwóch wnioskujących szkół w łącznej wysokości 8.000,00 zł, przeznaczając na wkład własny środki w wysokości 2.000,00 zł. Oprócz nowości czytelniczych, które wzbogaciły księgozbiory szkół, zakupiono również wyposażenie bibliotek szkolnych w regały biblioteczne oraz foteli i puf do czytelní.

Aktywna tablica

W 2023 roku realizowana była kolejna edycja rządowego Programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica” na lata 2020-2024. Dofinansowanie umożliwia wyposażenie szkoły w nowoczesne technologie i pomoce edukacyjne niezbędne do rozwoju kompetencji TIK w szkołach oraz przygotowujące uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. Środki pozyskane z dofinansowania Aktywna Tablica mogą zostać wykorzystane przez placówki na zakup nowoczesnego sprzętu oraz programów i zasobów edukacyjnych, takich jak wirtualne laboratoria i narzędzia do terapii. W 2023 roku Szkoła Podstawowa imienia Romualda Traugutta w Uhrze przystąpiła do programu na łączną kwotę 43.750,00 zł, z czego 35.000,00 zł stanowiło dofinansowanie z „Aktywnej tablicy”, a 8.750,00 zł wkład własny gminy. W ramach programu zakupiono monitory interaktywne wraz z oprogramowaniem terapeutycznym m.in. do zajęć logopedycznych, ćwiczeń ortografii, czytania sylabami, poprawy koncentracji i pamięci, czytania ze zrozumieniem.

Program „Laptop dla ucznia”

Program „Laptop dla ucznia” to rządowa inicjatywa, której celem było wsparcie dzieci i młodzieży w rozwoju kompetencji cyfrowych. Realizowany przez Ministerstwo Cyfryzacji program zakładał, że każdy uczeń IV klasy szkoły podstawowej w Polsce otrzyma na własność bezpłatny laptop. Sprzęt

może być wykorzystany do nauki, rozwoju kompetencji cyfrowych oraz talentów i zainteresowań. Wsparciem objęci zostali uczniowie szkół publicznych i niepublicznych.

Gmina Chełm otrzymała łącznie 149 sztuk laptopów, w tym:

SP Okszków	30 szt.
SP Staw	11 szt.
SP Stołpie	20 szt.
SP Strupin D.	12 szt.
SP Uher	24 szt.
SP Żółtańce	52 szt.

Program „Laptop dla nauczyciela”

W październiku 2023 r. ruszył program „Laptop dla nauczyciela”, w ramach którego nauczyciele otrzymali bony o wartości 2.500,00 zł na zakup laptopów. Korzystanie z nowoczesnego sprzętu pozwoli nauczycielom na skuteczniejszą realizację podstawy programowej, urozmaicanie prowadzonych lekcji, poszerzanie wiedzy i rozwój kompetencji cyfrowych uczniów.

Liczba wniosków złożonych przez nauczycieli w poszczególnych szkołach przedstawia się następująco:

SP Okszków	21 wniosków
SP Staw	13 wniosków
SP Stołpie	18 wniosków
SP Strupin D.	16 wniosków
SP Uher	17 wniosków
SP Żółtańce	24 wnioski

13.5. Kształcenie uczniów – uchodźców z Ukrainy

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie w 2023 r. w szkołach na terenie Gminy Chełm naukę pobierali uczniowie – uchodźcy z Ukrainy. W roku 2023 Gmina Chełm otrzymała z Funduszu Pomocy środki w kwocie 438.928,00 zł z przeznaczeniem na realizację dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy.

13.6. Organizacja wyżywienia w szkołach

Z dniem 1 września 2022 r. wszedł w życie art. 106 a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, który zobowiązuje organ prowadzący do zapewnienia jednego gorącego posiłku w ciągu dnia w szkołach podstawowych. Zakup obiadów dokonywany jest w ramach zamówień publicznych realizowanych przez każdą ze szkół. Wyżywienie jest dobrowolne, ale odpłatne, przy czym rodzic ucznia pokrywa jedynie koszt wsadu do kotła, zaś pozostałe koszty ponosi organ prowadzący. W 2023 roku Gmina Chełm wydatkowała na ten cel kwotę 159.923,40 zł.

14. PROMOCJA

Wydział Promocji, Kultury i Sportu Gminy Chełm prowadzi działalność promocyjną, uwzględniającą publikacje multimedialne, wydawnictwa historyczne, turystyczne. Zajmuje się organizacją uroczystości okolicznościowych, jubileuszowych, promocyjnych oraz różnorodną działalnością sportową na terenie gminy. Wydział zajmuje się również obsługą stron internetowych oraz społecznościowych Gminy Chełm.

14.1. Wydawnictwa, publikacje, audycje

- **Głos Gminy Chełm** – Bezpłatny Biuletyn Informacyjny (kwartalnik) wydawany od stycznia 2000 r. – prezentujący aktualne wydarzenia w Gminie Chełm tj. m.in. w szkołach i świetlicach, działania Urzędu Gminy oraz Rady Gminy, realizowane inwestycje, wydarzenia sportowe i kulturalne oraz akcje społeczne.

- **Gmina Chełm – Podgórze;** wznowienie, Cykl Wpisane w historię – wpisane w krajobraz.
- **Egeria – Pismo Literacko-Artystyczne.**
- **Kalendarze Promocyjne Gminy.**
- **Publikacje artykułów i audycji promocyjnych** w lokalnej prasie oraz w Radio Bon Ton i Radio Lublin.

14.2. Imprezy kulturalne

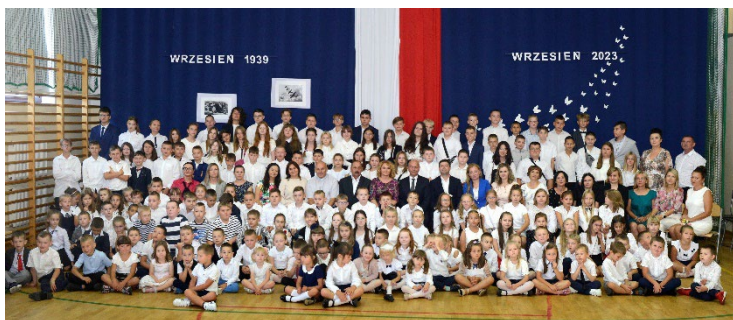
- **8 marca** - Szkoła Podstawowa w Stołpiu. Koncert z okazji Dnia Kobiet i Mężczyzn.
- **29 kwietnia** - Żółtańce. Uroczyste otwarcie i poświęcenie drogi powiatowej na odcinku Żółtańce Kolonia – Wereszcze Duże.
- **3 maja** - Kościół Wszystkich Świętych w Nowych Depułtyczach. Uroczyste złożenie wieńców pod Pomnikiem Powstańców Styczniowych w ramach obchodów Święta Konstytucji 3 Maja.
- **20 maja** - Zalew Żółtańce. Charytatywny Piknik Rodzinny.
- **5 czerwca** – Nadbużańskie Święto Pszczoły w Okszowie.
- **17 czerwca** - Szkoła Podstawowa w Uhrze. Obchody 20-lecia placówki.
- **22 czerwca** - Szkoła Podstawowej w Stołpiu. Gala Stypendystów Gminy Chełm wraz z gminnym zakończeniem roku szkolnego.
- **8 lipca** – Zalew Żółtańce. Charytatywny Zlot Chełm Klasycznie i Automobilklub Chełmski dla Julki
- **15 sierpnia** – Nowe Depułtycze/Stare Depułtycze. 160 Rocznica Powstania Styczniowego, złożenie wieńców, inscenizacja obozu powstańczego, spotkanie z historykami i rekonstruktorami.
- **20 sierpnia** - Zalew Żółtańce. Uroczystości Dożynkowe Gminy Chełm.
- **3 września** – Boisko w Jagodnem. Festyn kończący wakacje, połączony z oficjalnym otwarciem drogi i wodociągu.
- **4 września** – Szkoła Podstawowa w Stołpiu. Inauguracja roku szkolnego 2023/2024.
- **5 października** - Nowa Diana w Pokrówce. Uroczystość wręczenia Medali za długoletnie pożycie małżeńskie.
- **11 listopada** - Uroczyste złożenie wieńców pod Pomnikiem Powstańców Styczniowych w Depułtyczach Królewskich.
- **24 listopada** – Szkoła Podstawowa w Żółtańcach. 70 – lecie Szkoły Podstawowej im. Ks. Józefa Dąbrowskiego w Żółtańcach.
- **24 listopada** - Galeria Atelier Elżbiety i Ryszarda Karczmarskich w Chełmie. Wystawa prac artystów Grupy w Drodze.
- **20 grudnia** - Nowa Diana w Pokrówce. Uroczyste Spotkanie Świąteczno-Noworoczne.

Nowe Depułtycze

Koncert w Stołpiu

Inauguracja roku szkolnego w Stołpiu

Festyn nad Zalewem

Gminne Dożynki

Festyn w Jagodnem

14.3. Imprezy sportowe

- **28 stycznia** - Sala gimnastyczna Szkoły Podstawowej w Żółtańcach. 6 Regionalne Zawody Rowerowe na trenażerach multimedialnych.
- **1 kwietnia** - Szkoła Podstawowa w Strupinie Dużym. XVI Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Chełm. Memoriał im. Eugeniusza Chomiarczuka.
- **13 maja** - Zalew Żółtańce. Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze Drużyn OSP z terenu Gminy Chełm.
- **18 czerwca** - Tor MX/Enduro w Żółtańcach. 2 runda "Pucharu Lubelszczyzny Wschodniej w Cross Country 2023".
- **23 lipca** – Janów. Maratony Kresowe.
- **27 sierpnia** – Rożdżałów. XXIII Turniej Dzikich Drużyn o Puchar Wójta Gminy Chełm.

Zawody Super Enduro

Maratony Kresowe MTB

14.4. Konkursy

- **22 czerwca** – Strupin Duży – Rozstrzygnięcie II Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Pauliny Hołyszowej „Ziemia moich wierszy” (edycja 2023)
- **26 kwietnia** - Dom Sztuki Stary Młyn w Uhrze. XII Finał Festiwalu Polskiej Piosenki o Miłości o Różę Małego Księcia.
- **15 listopada** - Rozstrzygnięcie profilaktycznych konkursów jesiennych: „Alkohol i używki - to są męki, Ty kamerę weź do ręki”; „Zrób zdjęcie człowiekowiEKowi”.
- **22 listopada** - Rozstrzygnięcie konkursu „Jesienny kolaż trzeźwymi oczami dziecka”.

15. CENTRUM BIBLIOTEK I KULTURY

15.1. Struktura organizacyjna Centrum

W CBIK na dzień 31 grudnia 2023 r. zatrudnionych ogółem było 27 pracowników, w tym na umowę o pracę 11 osób, na umowę zlecenie 16 osób. Zatrudnienie osób na umowę o pracę w przeliczeniu na etaty 6,4 w tym: 1 dyrektor (bibliotekarz), 3 stanowiska bibliotekarskie, 1 księgowość, 6 pracowników świetlic.

Budżet Centrum w 2023 r. to 1.520.606,71 zł w tym: dotacja podmiotowa UG – 1.500.000,00 zł; dotacja Biblioteki Narodowej – 10 769,00 zł; darowizny na cele statutowe 9 837,71 zł.

W skład Centrum Bibliotek i Kultury Gminy Chełm wchodzi: Filia w Stawie, Filia w Strupinie Dużym, Filia w Janowie oraz świetlice w: Żółtańcach, Pokrówcze, Rożdżałowie, Zawadówce, Strupinie Małym, Srebrzyszczu, Horodyszczu, Parypsach, Nowosiólkach, Starych Depułtyczach, Żółtańcach, Janowie, Stawie, Weremowicach, Depułtyczach Królewskich - Kolonii, Kozie Gotówce, Zarzeczu, Krzywicach, Zagrodzie, Wólce Czułczyckiej, Depułtyczach Królewskich, Strupinie Dużym.

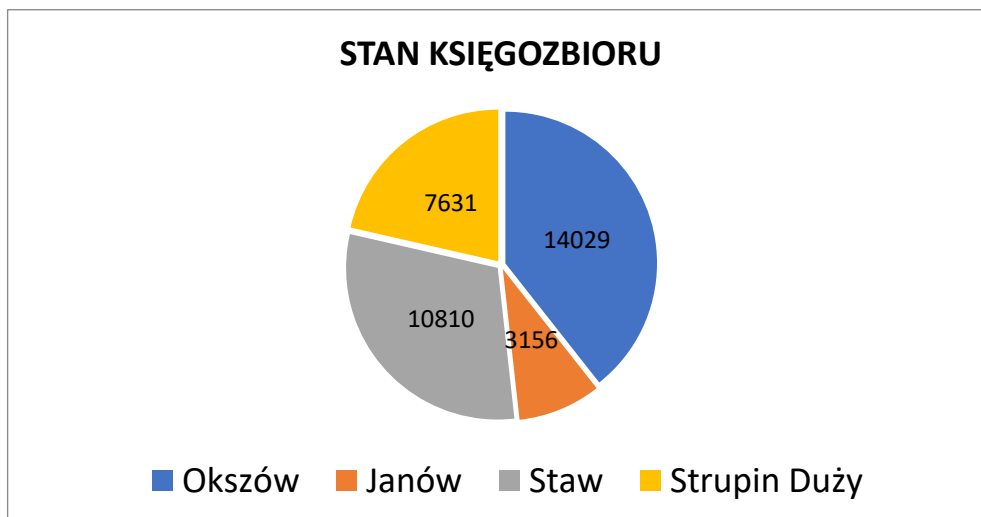
W roku 2023 w bibliotece i jej filiach zatrudnione były 3 osoby: 1 bibliotekarz na pełny etat oraz 2 bibliotekarzy 1/8 etatu. Trzech bibliotekarzy posiadało wykształcenie wyższe bibliotekarskie.

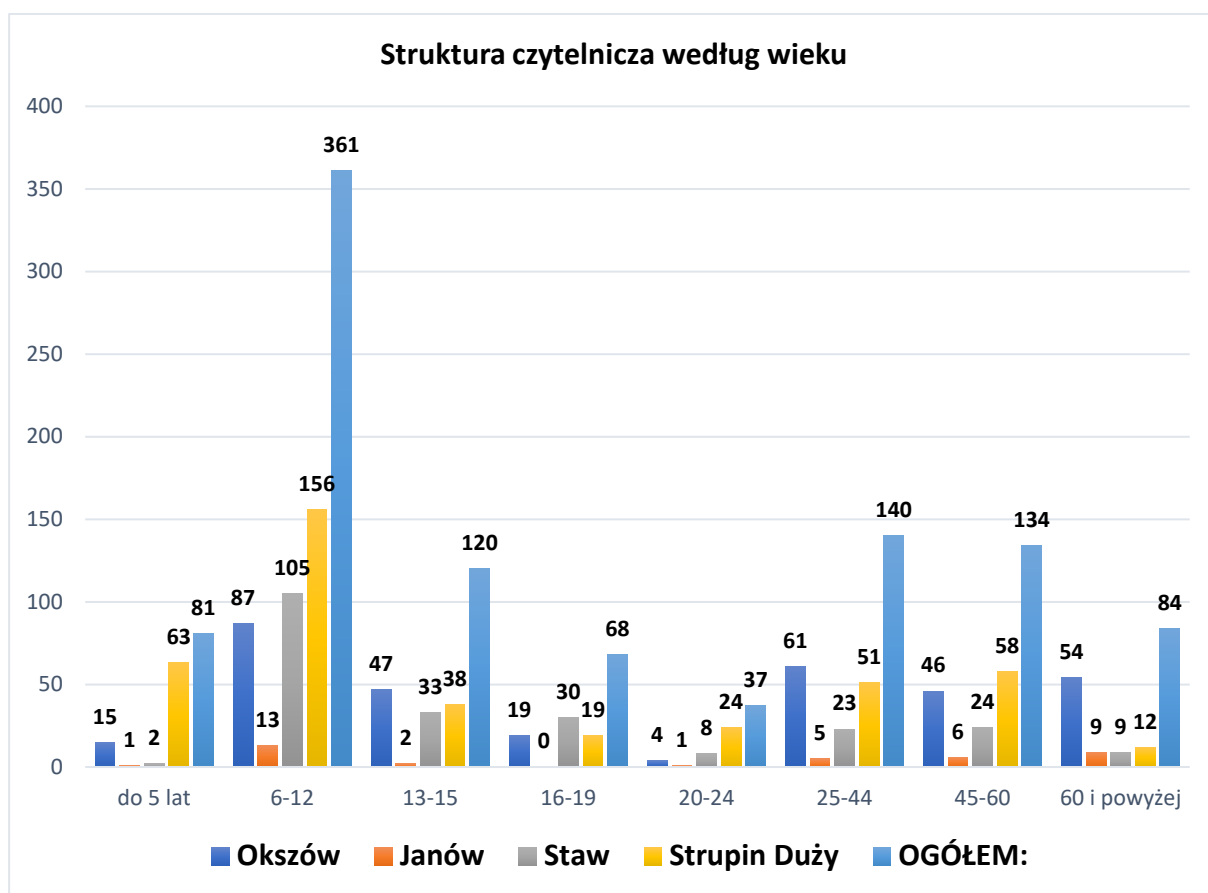
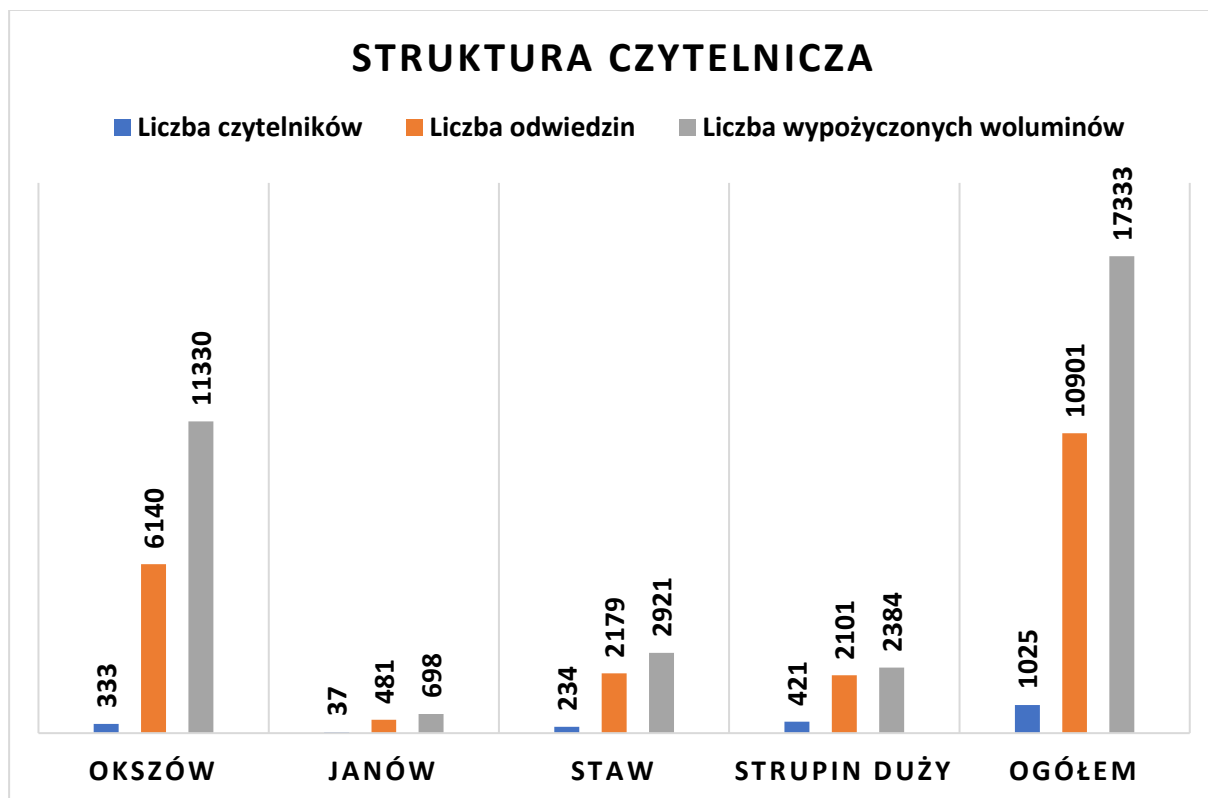
Stan księgozbioru na dzień 31 grudnia 2023 r. w bibliotece i jej filiach to 35 626 woluminów. Kwoty dotacji i darowizn na zakup książek: dotacja podmiotowa – 20. 000,00 zł, dotacja z Biblioteki Narodowej – 10.769,00 zł, darowizny (wpłaty) – 2 000,00 zł.

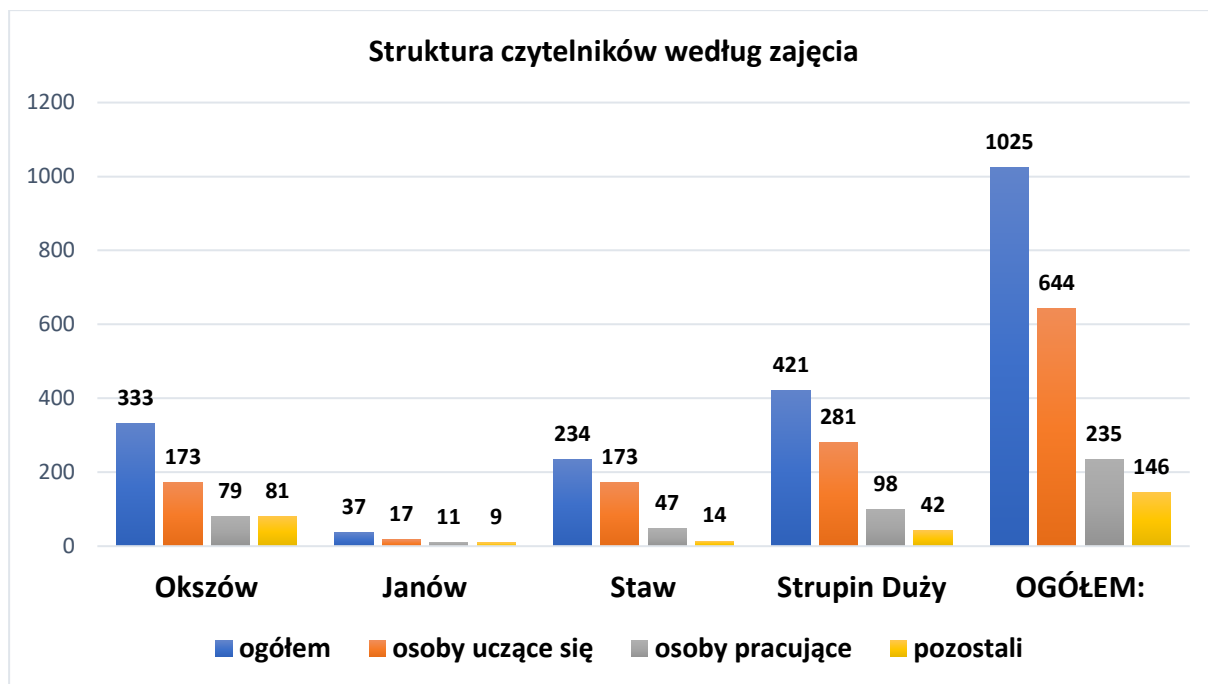
Ogółem, w 2023 r. wpisano do bibliotecznego rejestru księgozbiorów 1224 woluminów o wartości 32 769,00 zł. Biblioteka prenumerowała 7 tytułów czasopism na kwotę 670,50 zł udostępnianych na miejscu z możliwością wypożyczenia do domu. Wycofano z księgozbiorów bibliotek 73 książki.

15.2. Czytelnictwo

W 2023 r. zarejestrowano ogółem 1025 czytelników.

Wskaźniki za 2023 r.:

- Liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców: 2330.
- Liczba zakupionych książek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców: 80.
- Odwiedziny fizyczne w bibliotece w przeliczeniu na mieszkańca: 0,7.
- Koszt w przeliczeniu na odwiedziny w bibliotece: 15,5.
- Wydatki biblioteki w przeliczeniu na użytkownika: 164,5.
- Wykwalifikowani pracownicy biblioteki %: 100.
- Procent budżetu organizatora przeznaczony na Centrum: 1,5.
- Procent budżetu Centrum uzyskany ze źródeł/dochodów własnych: 5,8.

15.3. Działalność kulturalno – oświatowa

W CBiK oraz świetlicach zorganizowano następujące wydarzenia kulturalne:

- X Fuzja Kultur w Janowie. Występujące zespoły zaprezentowały różnorodne formy muzyczne: pop, rock, folk, disco polo.
- Przedstawienia teatralne „Komnata Czarownic” oraz „Dookoła stonogi” zorganizowane w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia książki i Tygodnia Bibliotek.
- Udział w II Chełmskich Targach Książki – prezentacja i promocja publikacji, albumów, tomików poezji, czasopism, folderów wydanych przez gminę Chełm.
- Interaktywne spotkania z książką w połączeniu z zajęciami plastycznymi i sensorycznymi.
- Ogólnopolskie Konkursy Literackie - Konkurs Poetycki na Fraszkę „O polityczną ważkę” oraz kontynuacja Konkursu Poetyckiego im. Pauliny Hołyszowej „Ziemia moich wierszy”
- „Dzień Kobiet” – zorganizowany w świetlicy Stare Depułtycze, część artystyczną przygotowały dzieci pod kierunkiem animatora kultury.
- Wielkanocne Warsztaty Pokoleniowe oraz Warsztaty Świąteczne, które odbywały się we wszystkich świetlicach dla mieszkańców gminy oraz uczniów Szkoły Podstawowej w Okszowie i Stawie.
- Ferie Zimowe – bogata oferta warsztatów plastycznych, rękodzieła, kulinarnych, sportowych.
- Festyny Rodzinne/Dzień Dziecka – integracja społeczności lokalnej.

X Fuzja Kultur w Janowie

Przedstawienia teatralne „Komnata Czarownic”/„Dookoła stonogi”

II Chełmskie Targi Książki

-promocja publikacji regionalnych Gminy Chełm-

Interaktywne spotkania z książką

Ogólnopolskie Konkursy Literackie

„Dzień Kobiet” w Świetlicy Stare Deputytce

Wielkanocne Warsztaty Pokoleniowe

Warsztaty Świąteczne

Ferie Zimowe

-zajęcia plastyczne, kulinarne, sportowe-

Festyny Rodzinne/Dzień Dziecka

